

Hr Prokurist
O G Lauritzen
Aaløkkevej 213 A,1

292

Vanløse

SKAK

Bladet

Medlemsblad for
DANSK SKAK UNION

Indhold:

Kamp ml. gammel og ung
Ålborg skakforening 60 år
Kombinationsøvelser
DSU's regnskab og status
Nye skakbøger
En analysemetode

Ældre dansk skaklitteratur
Fra Jønkøpingturneringen
Partier
Opgaveafdelingen
Korrespondanceturn.
Meddelelser

45. AARGANG

MARTS 1949

Abonnement à kr. 5,00 tegnes hos postvæsenet
Løssalg pr. nummer
50 øre

Vær klar til påsketurneringen! Køb skakbøger!

Enevoldsen: Hvermands skakbog.....	4,50	Chernev: Chessboard Magic.....	15,00
Enevoldsen: Åbningsspillet	3,50	Richter: Kurzgeschichten um Schachfiguren	20,50
Enevoldsen: Midtspillet	7,50		
Enevoldsen: Slutspillet I	7,50		
Enevoldsen: Slutspillet II.....	7,50		
Bjørn Nielsen: Kan De kombinere?...	6,75		
Bjørn Nielsen: Kongeangrebet.....	8,50		
Kotrc' og Gerschenkron: Moderne skak (fin åbningsbog, let forståelig)	6,75		
<i>Lige hjemkommen:</i>			
Wenman: Marshall's Best Games, ib.	10,20		
Wenman: Pillsbury's Best Games, ib.	9,00		
Wenman: 175 Chess Brilliances, ib.	12,60		
Wenman: Problems and Puzzles	2,40		
Du Mont: The Basis of Combination in Chess.....	indb. 10,20		
Dr. G. Paros: Sovjet Chess Compositions 1945—47 (200 opgaver og studier)	9,60		
Ritson Morry: The Czechs in Britain	6,00		

Det før krigen verdensberømte skakblad *Wiener Schachzeitung* udkommer nu igen. De første 7 numre, juli—december 1948 samt januar 1949, er på lager og koster ialt kr. 9,60. Årsabonnement, 12 numre, kr. 16,50. Enkelte numre kr. 1,50. — Enhver abonnent på det internationale korrespondanceorgan *Mail Chess* kan gratis deltage i korrespondanceturneringer med modstandere fra 6 forskellige lande i hver gruppe. Årsabonnement kr. 10,00. Enkelte numre kr. 1,00. — *Chess* og *British Chess Magazine*, begge engelske, pr. år kr. 18,00, pr. nummer kr. 1,80.

Forlang prisliste!

Franco levering!

Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense. Postkonto 9638.

Lommeskakspillet

„Her er stillingen“

til tre partier ... kr. 2,25

100 skakkort kr. 1,70

50 skakkort og 1 lommeskak til 3 partier kr. 3,00

Noteringshæfter 75 øre

Noteringslister 2 ø.pr.stk.

Aldrig franco levering!

Hans Husted

Emil Pipersvej 10, Kgs. Lyngby
Postgiro 20438

Duplikering

Cirkulærer, meddelelser, regnskaber etc. duplikeres med største omhu og til billigste priser. Sange og revyer til foreningsfester forfattes efter opgivne emner. Alt arbejde udføres hurtigt og leveres franco. Foreninger tilmeldt Dansk Skak Union erholder 15 % rabat.

Herlev Duplikeringsbureau

v/ Anton M. Christensen,

Bygaden 39 A st. tv.

HERLEV

SKAKHUSET's LOMMESKAK (karton brætter og brikker)

1 parti kr. 1,50 — 2 partier kr. 2,00 — 4 partier kr. 2,50 — 6 partier kr. 3,00
Skakhuset har ladet fremstillet et lommeskakspil af karton i fire udførelser til brug ved korrespondance-skakspil med henholdsvis 1, 2, 4 eller 6 spillere. — For at introducere SKAKHUSET's LOMMESKAK fremsendes franco ved modtagelsen af bestilling på giro nr. 86178 en SKAKHUS PAKKE. Disse pakker varierer i værdi fra 2 kr. til 7 kr. Og på giroblanketten bedes anført under „meddelelser til betalingsmodtageren“:

SKAKHUSET's kr. pakke.

Skakhusets 2 kr. pakke (50 skakkort og 1 lommeskak, 1 parti) — 3 kr. pakke (75 skakkort og 1 lommeskak, 2 partier) — 4 kr. pakke (100 skakkort, 5 rapp.lister og 1 lommeskak, 4 partier) — 5 kr. pakke (125 skakkort, 6 rapp.lister og 1 lommeskak, 6 partier) — 6 kr. pakke (150 skakkort, 8 rapp.lister, 1 lommeskak, 4 partier, samt 1 not.hæfte) — 7 kr. pakke (200 skakkort, 12 rapp.lister, 1 lommeskak, 6 partier, samt 1 not.hæfte).

SKAKHUSET

Telefon Byen 6291 . Giro nr. 86178.
Studiestræde 24 . København K.

SKAKBLADET

Medlemsblad for Dansk Skak Union

REDAKTION:

Bjørn Nielsen

45. årgang

Marts 1949

Nr. 3

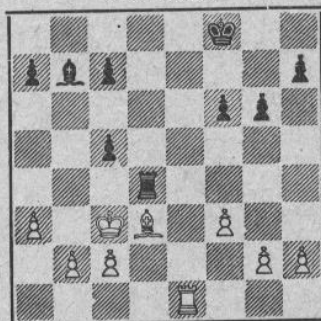
Kamp mellem gammel og ung

Aj dr. X. Tartakower

II.

I partiet Tartakower—Henneberke fra turneringens 8. runde fremkom følgende stilling efter sorts 27. træk:

Henneberke.

Tartakower (i trækket).

Numerisk er sort jævnbyrdig. Han håber at kunne holde sine „punktalsvagheder“ (nemlig den isolerede bondetrio a7, c7, c5) kunstigt dækkede og mener også at kontrollere alle den fjendtlige artillerimagts indbrudsfelter. Der fulgte imidlertid:

28. Ld3—b5!

Truer med 29. Te8†, Kf7 30. Tb8 o. s. v. Naivt var selvfølgelig 28. b4 på grund af Th4.

28. Kf8—f7

Ikke 28.—, a6 som følge af 29. Te8†, Kf7 30. Tb8, a×b (30.—, L×f3 strander på 31. Le8† og 32. g×f med en merfigur for hvid) 31. T×b7 med afgørende bondegevinst.

Spiller sort 28.—, Td8, følger 29. Te6, Td6 (29.—, Kf7 30. Lc4, Ld5 31. L×d5, T×d5 32. Tc6) 30. Te8†, Kf7 31. Tb8, Tb6 32. Lc4†, Kg7 33. Tg8†, Kh6 34. Te8 samt Te7, og hvids indfald i den fjendtlige lejr er lykkedes.

En pinlig svækkelse var endvidere 28.—, c6.

29. Te1—e8!

Under devisen: „Quand même!“ (trods alt!).

29. Lb7—a6

På 29.—, c6 eller 29.—, a6 kommer stadig 30. Tb8 med fordel for hvid.

30. Te8—b8 La6×b5

I et tårnslutspil ser sort endnu sine bedste chancer for redning.

31. Tb8×b5 Td4—d8

32. Tb5×c5 Td8—c8

33. Tc5—a5 Tc8—a8

34. Ta5—a6!

Blokade. Et tårn, der virker ikke blot vertikalt, men også horisontalt, er altid en vigtig trumf for den lykkelige ejer.

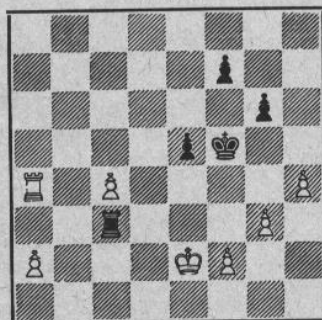
34. Kf7—e7

35. b2—b4

Og hvid vandt ret let i 43. træk. — Skakreferenterne skrev om hvids „sterke sejrsvilje“; vi har dog ikke givet os tilfreds med denne lige så yndede som intetsigende tale-måde, men har villet undersøge gevinstens organiske opbygning.

Beverwijk 1949, 9. og sidste runde.

Wade.

Tartakower (i trækket).

Hvid har siger og skriver hele to bønder mere! Alligevel er det meget svært for ham at udvirke noget konkret, fordi hans tårn er tvunget ind i en rent defensiv rolle. For altså at gøre det mobilt, opbygger hvid følgende vidtgående oprulningsplan, hvorunder han efterhånden må opgive hele sin bondeovervægt:

42. f2—f3 c5—e4!
43. g3—g4† Kf5—f4
44. f3×e4 Kf4×e4!

Kongen skal forblive i nærheden af den fjendtlige fribonde på c4. Om nemlig 44. —, K×g4, er 45. Kd2, Th3 46. c5 afgørende.

45. Ke2—d2 Tc3—h3
46. g4—g5!

Blokade.

46. Ke4—d4
47. Kd2—c2 Kd4—c5
48. Ta4—a7 Th3×h4
49. Ta7—c7†

En meget vigtig „mellemskak“!

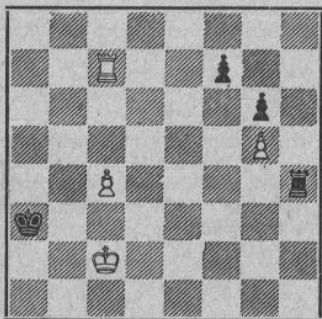
49. Kc5—b4

På 49. —, Kd6 eller Kb6 følger 50. T×f7, T×c4† 51. Kb3 og Tf6 med skak.

50. a2—a3†

Hvid må kaste alle sine fodfolksreserver ind i kampen for at kunne udnytte hovedtrumfen, fribonden på c4.

50. Kc4×a3

Hvid trækker.

Medens alle andre partier allerede var afviklede, blev dette spil nu afbrudt. Det skulle færdigspilles om aftenen.

Mine to konkurrenter, Schmidt og van Scheltinga, takserede det som *umuligt at vinde* for hvid. Ligestilling med mig på de tre første pladser betragtede de allerede som sikker.

Også den ellers så elskværdige New Zealænder, Wade, kunne ikke dy sig for at stikle en smule til mig under spillepausen, nemlig med følgende ironiske bemærkning (idet han hentydede til, at jeg havde sat hele min overvægt på to bønder over styr): „Man har jo fortalt mig, at tårnslutspillene var Deres største styrke tidligere ...“.

Partiets forløb om aftenen var følgende:

51. Kc2—c3 Th4—h3†
52. Kc3—d4 Th3—g3!

Hvis først 52. —, Th4†, følger 53. Ke5, Kb4 (eller 53. —, Tg4 54. c3, T×g5† 55. Kd6, Kb4 56. c6, Tc5 57. Tb7†!, Kc4 58. T×f7† o. s. v.) 54. T×f7!, T×c4 55. Kf6, Tc6† 56. Kg7, Kc4 57. Tf6 og — efter pludselig dekorationsforandring! — bliver den hvide sejr ikke fremtvunget på dronningfløjen ved c-bonden, men på kongefløjen ved g-bonden.

53. Tc7—a7†!

En overordentlig vigtig indskudsmanøvre, som længst muligt skal holde den fjendtlige konge afskåret på „a“-kolonnen. Derimod ville hvids sejr blive tvivlsom såvel efter 53. T×f7 som efter den øjeblikkelige fremrykning 53. c5.

53. Ka3—b4
54. Ta7—b7† Kb4—a5!
55. c4—c5!

Sensation i turneringssalen: Hvid overlader modparten et (tilsyneladende) frygteligt, forbundet fribondepar og står da endog *med bonde mindre*, så mange eksperter endda talte om hvids „spillen-på-tab“.

Formålsløst var det fristende 55. Tb5†, Ka6 56. Tc5 eller Td5 på grund af 56. —, Kb6, og hvid kan ikke længere forstærke sit tryk.

55. Tg3×g5!

Med 55. —, Tg4† 56. Kd5, T×g5† 57. Kd6 o. s. v. ville sort kun lette modstanderens opgave.

56. c5—c6 Tg5—g1

For på det overilede 57. c7?? at redde partiet med 57. —, Tc1 samt 58. Ka6. Men hvid spiller med selvbeherskelse:

57. Tb7—b8! Tg1—c1
58. Kd4—d5 f7—f5

Spændende lige til slutningen. Flere muligheder for lumske baghold opviste dog 58. —, g5 (jvfr. noten til hvids 64. træk).

59. Kd5—d6 Tc1—d1†
60. Kd6—e6 Td1—c1
61. Ke6—d7 Tc1—d1†
62. Kd7—c8

Påny sensation: Hvid lader det åbenbart briste eller bære, men måtte dog naturligvis forudberegne alle forviklinger hårfint, da *ethvert tempo* er af vital betydning under dette „konkurrenanceløb“ mellem fribønderne.

62. f5—f4
63. c6—c7 f4—f3

På 63. —, Ka6 følger mest præcist 64. Tb2. 64. Kc8—b7

Også her udgør 64. Tb2 en biløsning til sejren. Denne kurs havde været nødvendig, hvis sort havde trukket 58. —, g5 i stedet for 58. —, f5.

64. f3—f2

Eller f. Eks. 64.—, Tc1 65. c8D, T×c8
66. T×c8, g5 67. Tf8, g4 68. Tf4 med
knock-out.

65. c7—c8D

Men ikke 65. Ta8†?, Kb4! 66. c8D, f1D.
65. Td1—b1†

På 65.—, f1D bliver sort sat mat med 66.
Dc3†, Ka4 67. Ta8†, Kb5 68. Ta5.
66. Kb7—a7 Tb1×b8

Sidste Prøveskud. Efter 66.—, f1D vinder
såvel 67. Dc5†, Ka4 68. Dc2†, Ka3 69.
T×b1, Df7† 70. Tb7, som den nye dual 67.
T×b1, Df2† (67.—, D×b1 68. Da6†, 69.
Db6† og 70. D×b1) 68. Ka8.

67. Dc8—a6† Ka5—b4
68. Ka7×b8 Opgivet

Et haardt tilkæmpet point!

Enkeltmandsturneringen i påsken

Umiddelbart efter, at Skakbladet for februar var kommet medlemmerne i hænde, indgik de første anmeldelser til årets enkeltmandsturnering. Efter det antal anmeldelser, der allerede er indgået, tyder alt på, at det, som ventet, bliver en meget stor turnering.

Vi henleder opmærksomheden på, at anmeldelsesfristen er den 21. marts, men for at være sikker på at få logi, må der tages bestemmelse aldeles omgående, da sidste frist her var 1. marts. Er der enkelte, som endnu ikke har fået skrevet herom, så gør det endnu i dag, og vi håber, det lykkes at skaffe også disse tag over hovedet.

Ålborg skakforenings 60 års jubilæum

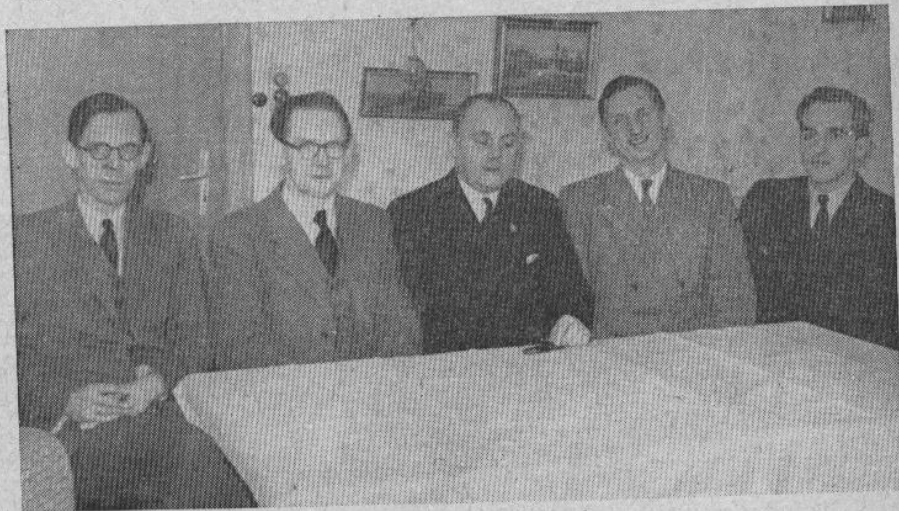
Den 28. januar fyldte Ålborg skakforening 60 år. Festligholdelsen af denne for en dansk skakklub så celebré begivenhed var af praktiske grunde henlagt til søndag den 30. januar. Fra den tidlige morgen strømmede lykønskninger ind. Kl. 10 modtoges de fremmødte gratulanter, hovedsagelig repræsentanter for det nordjyske skakliv, på foreningens spillested, café „Langelinie“.

Blandt de særligt indbudte til jubilæet var Dansk Skak Unions formand, trafikkontrolør F. K. Villumsen, og unionens tidligere formand, sparekassekasserer H. Rye, Frederikshavn, der ligesom ved foreningens 50 års ju-

bilæum havde overtaget hvervet som turneringsleder. Thi nu som dengang måtte Ålborg skakforenings spillere tørne ud for at forsvare klubbens ære, og igen gjorde de det godt!

Foreningen havde påtaget sig et job, der egentlig kunne synes at overstige dens kræfter, nemlig alene at binde an med et kombineret hold fra Nørresundby og Vejgård samt fra Arbejdernes, Politiets og De Døves skakklub. Disse naboklubber stillede ialt 61 mand, men den jubilerende forenings spillere lagde alle kræfter i og vandt ligesom i 1939 — denne gang med 35 p. mod 26.

Under den bedste stemning fejredes jubi-

Ålborg skakforenings bestyrelse.

Fra venstre: Civilingeniør O. Hanghøj; næstformanden, kustode Alfred Christensen; formanden, revisor A. P. Nielsen; kassereren, bankassistent A. Blaabjerg, og lærer Krogh Jensen.

læet om aftenen ved et tvangfrit torskegilde med en lang række taler og sange. Hovedtalen holdtes af foreningens formand, revisor A. P. Nielsen, der fremdrog træk fra klubbens udvikling og vækst. F. K. Villumsen fremhævede foreningen som en af unionens stiftere — idet Ålborg sammen med Horsens, Fredericia, Viborg og Randers var repræsenteret på mødet den 6. september 1903 og sammen med disse klubber dannede den første danske skakunion. Endvidere talte formanden for 7. hovedkreds, trafikkontrolør H. Jacobsen; foreningens tidligere formand, forretningsfører J. Henriksen (nu Hjørring); H. Rye, Frederikshavn; Arne Hansen, Åbybro; Kaj Åsted, Ålborg; Villy Pedersen, Nørresundby; Holm Mikkelsen, Vejgård, og foreningens næstformand, Alfred Christensen, m. fl.

Til afslutning spillede en lynturnering, hvortil foreningen havde udsat 20 bogpræmier. Der deltog 50 mand, og Frank Pedersen fra Ålborg skakforening vandt spillet og en smuk ærespræmie, udsat af ingeniør H. Denver.

Med sine 60 år indtager Ålborg skakforening en æresplads blandt provinsens klubber som deres alderspræsident. Den stiftedes på det daværende hotel „Royal“ den 28. januar 1889 ved et møde, hvortil købmand Duus, kaptajn Gyde-Jørgensen, tandlæge B. Gran og premierløjtnant Lütken stod som indbydere. Disse fire kom til at udgøre den første bestyrelse. — Købmand Duus blev formand, men trådte efter et par års forløb tilbage, og gennem perioden 1891—1906 var tandlæge Gran formand.

Da foreningen stiftedes, var der 18 medlemmer. I dag er tallet mere end det seksdobbelte, og foreningen står som provinsens største. Blandt de medlemmer, som især har vist medvirken og trofasthed gennem årene, må nævnes frk. Paula Willemoes, ingeniør H. Denver (formand 1918—22) og linierer H. Wandall, der alle er æresmedlemmer.

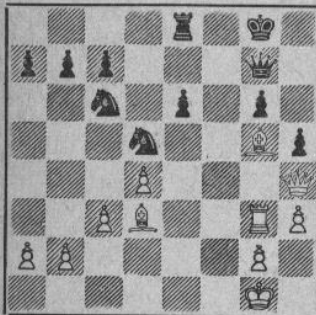
I de senere år har den nuværende formand, revisor A. P. Nielsen, i høj grad bidraget til at præge udviklingen. A. P. Nielsen var formand fra 1936—44 og kom i 1947 igen til roret. Under hans førerskab har klubben foranstaltet nogle af sine største arrangementer, hvoraf ikke mindst den internationale turnering i 1947, med deltagelse af kendte mestre fra England, Sverige, Norge og Holland foruden flere af de bedste kræfter herhjemme fra, kastede glans over dansk turneringsskak.

Resultaterne i provinsturneringens slutkampe har ofte vist, hvor farlig Ålborg skakforening er for de andre provinsklubber i kraft af sin lange række af rutinerede spillere. På det konkurrencemæssige som på det organisatoriske område kan den se tilbage på manges bedrift, og dens position i dag: ældst og størst blandt provinsklubberne, præget i sit foreningsvirke af en ægte og kammeratlig skaktone, berettiger i fuldt mål til det prædikat, den fik på sin jubilæumsdag som „centrum og forbillede for skaklivet i Nordjylland“.

Kombinationsovelser

(Løsninger, se side 48).

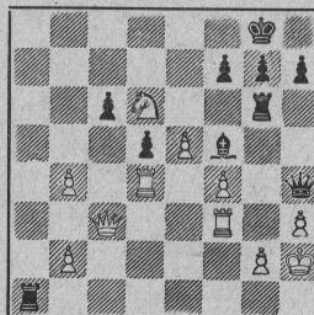
1. Dr. Tartakower.

Helmer Petersen, Hørsholm.

Hvid har tre hovedtrusler. Hvilke?

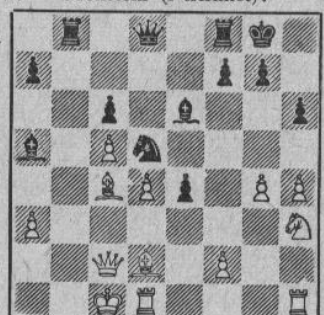
2. Howard.

Janes.

Sort trækker og vinder.

3. Bronstein (i trækket).

Tolush.

Sort vinder.

Bemærk: 1) Den første øvelse er sædvanligvis den letteste og den sidste øvelse den sværeste, 2) Stillingerne ses sædvanligt fra hvids side — hvid går altså op ad brættet.

Dansk Skak Unions årsregnskab for 1948.

INDTÆGTER:

1. Kontingent	Kr. 52.564,91
2. Skakbladet:	
a) Abonnenter	Kr. 1.490,86
b) Løssalg	99,89
c) Annoncer	1.046,55
	2.637,30
3. Andre indtægter:	
a) Indvundne renter:	
I sparekassen og på giro... Kr. 21,12	
Christensens skakfond " 249,88	
	Kr. 271,00
b) Fortjeneste ved salg af emblemer.....	85,89
c) Fortjeneste ved salg af skakregler...	47,42
d) Fortjeneste ved salg af håndbøger...	170,38
f) Fortjeneste ved salg af Euwes værk "	1.356,19
	1.930,88

 Kr. 57.133,09

UDGIFTER:

A) Skakbladet:	
1. Trykning	Kr. 19.432,33
2. Forsendelse	8.133,28
3. Ekspeditionen	4.980,68
4. Redaktionen	2.703,73
	Kr. 35.250,02
B) 1. Delegeretmøde m. v.	Kr. 1.541,97
2. Andre møder	360,43
3. Formandens omkostninger	1.199,84
4. Kasserens omkostninger	142,80
5. Sekretærens omkostn. + agitation... "	557,05
	3.802,09
C) 1. Enkeltmandstureringen	Kr. 2.997,62
2. Opgaveturneringen	625,00
3. Korrespondanceturneringen	495,90
4. Andre turneringer	3.624,23
Nordisk turnering	8,50
	7.751,25
D) F. I. D. E.	247,73
E) Andre udgifter	1.060,40
F) Nordisk Skakforbund	269,94
Agio konto overført til Berléme-Nix' Fond.....	251,11
Overført til dispositionsfond	8.000,00
Overskud	500,55
	Kr. 57.133,09

Dansk Skak Unions status 1. januar 1949.

Aktiver:	Passiver:
Kassebeholdning Kr. 726,08	Nettoformue Kr. 4.323,00
Kontingentrestancer " 2.900,00	
Beholdning af emblemer " 75,44	
Beholdning af håndbøger " 347,48	
Beholdning af Euwes værk " 273,00	
Inventarkonto (6 skrivemaskiner, 1 reol, 1 kartotek, 3 skabe) ... " 1,00	
Kr. 4.323,00	Kr. 4.323,00

Desuden ejer unionen Christensens skakfond, Berlème-Nix og hustrus legat og dispositionsfond samt opbeholder et årligt rentebeløb fra Johnsens skakfond. Se det særlige regnskab for disse fonds.

København, den 11. januar 1949.

A. Buusmann.

Undertegnede revisorer har gennemgået regnskabet, som er befundet rigtigt. Overensstemmelse mellem bøger og bilag konstateret. Kassebeholdningens tilstedeværelse godtgjort ved henholdsvis bankbøger og kontouddrag fra postgirokontoret.

København, den 11. januar 1949.

A. Desler.

Otto Rüse.

Johnsens skakfond.

	Indtægt	Udgift
Modtaget af legatbestyrelsen	Kr. 1.565,25	
Udbetalt KSU		Kr. 582,62
Udbetalt provinsturneringen		" 582,63
Udbetalt danmarksmesteren		" 400,00
	Kr. 1.565,25	Kr. 1.565,25

Christensens skakfond.

Fondets formue: nom. 1.000 kr. 4 % Østifternes Kreditforening, 12. serie
nom. 3.000 kr. 3½ % Østifternes Kreditforening, 16. serie
samt indestående i sparekassen 3.500 kr.

Overført fra forrige år.....	Kr. 3.500,00	
Renteindtægt 1948	" 155,00	
Indvundne renter i sparekassen	" 94,88	
Overført til driftsregnskab		Kr. 249,88
Indestående i sparekassen		" 3.500,00
	Kr. 3.749,88	Kr. 3.749,88

Berlème-Nix og hustrus legat.

Legatformue: nom. 6.000 kr. 4½ % Jysk Husm., 2. afdeling
nom. 2.000 kr. 4 % Jysk Landm., 5. serie
nom. 4.000 kr. 3½ % Østifternes Kreditforening, 16. serie
samt indestående i sparekassen 251,11 kr.

Overført fra forrige år.....	Kr. 40,00	
Renteindtægt 1948	" 450,00	
Renter pr. 11. december 1948.....	" 40,00	
Tilskud fra driftsregnskabet	" 40,00	
Udbetalt til gaver		Kr. 530,00
Saldo		" 40,00
	Kr. 570,00	Kr. 570,00

Dispositionsfond.

Overført fra forrige år.....	Kr. 4.728,56	
Indvundne renter i sparekassen.....	" 56,59	
Overført fra driftsregnskabet	" 8.000,00	
Indestående i sparekassen		Kr. 12.785,15
	Kr. 12.785,15	Kr. 12.785,15

Fond til ekstrapremier.

	Indtægt	Udgift
Indestående i sparekassen	Kr. 2.000,00	Kr. 1.000,00
Turneringen i Århus		" 1.000,00
Indestående i sparekassen		
	Kr. 2.000,00	Kr. 2.000,00

Regnskaberne er revideret og godkendt. Ovennævnte obligationer forefindes i Sparekassen for København og Omegn. Tilstedeværelsen af de anførte sparekassebeholdninger er konstateret. København, den 11. januar 1949.

A. Desler.

Otto Riise.

Nye SKAKBØGER

Dr. M. Niemeijer: *Schaakbibliotheek* (Wasenaar 1948).

„At gjøre mange Bøger, saa der er ingen Ende paa, og megen Læsning trætter Legemet.“

Præd. 12, 12.

Ikke eet diagram, ikke een skakbrik er det lykkedes at trænge ind på denne bogs sider. Den handler om bøger, bøger og atter bøger. Den består for en stor del af lister over navne og tal og henvender sig egentlig kun til et fåtal af vort spils dyrkere. Alligevel må det beklages, at der ikke kan anvendes et nummer af Skakbladet til at omtale den.

Forfatteren, den hollandske problemkomponist dr. Niemeijer, har villet give en oversigt over alle de vigtigste eksisterende skakbiblioteker. Han fremhæver selv i sin indledning, at tanken kun til dels kan realiseres: oversigten må blive ufuldstændig; muligvis findes der skakbiblioteker af større betydning end dem, der nævnes i oversigten.

De første skakbiblioteker daterer sig fra begyndelsen af forrige århundrede, beretter forfatteren. Enkelte af disse er endnu intakte. En mængde skaklitteratur er dog forsvundet eller ødelagt i tidens løb, bl. a. som følge af krigshandlinger. Det gælder således de uerstattelige samlinger af forskellig art, som FIDE's præsidet, dr. Rueb, gennem tyve år havde samlet i „Het Nationaal Schaakgebow“ i Haag. — Den 3. marts 1945 blev næsten alt et bylte for flammerne.

Oversigten giver mere eller mindre udførlige oplysninger om ialt 61 biblioteker. Som den største eksisterende samling nævnes John G. White's fra Cleveland, USA, med 12.000 numre, omfattende manuskripter, bøger, skakspalter og -blade. Et af de største biblioteker er iøvrigt dr. Niemeijers eget. Det tæller ca. 7000 numre på 40 forskellige sprog, heriblandt et stort antal af de sjældneste værker.

Af skandinaviske samlinger omtales kun få, således D. W. Fiske's (Nationalbiblioteket i Reykjavik) og Dansk Skakproblem Klubs specialsamling vedrørende problemkunsten. End-

videre henvises i bogen til dr. Hj. Mandals og B. Börjesons biblioteker (Sverige).

Af de sjældenheder, der opregnes fra bestanden i samtlige biblioteker, kan her desværre kun nævnes enkelte som Lucena (1497); „Das spanische Schachzabelbuch des Königs Alfons des Weisen vom Jahre 1283“ (Leipzig 1913); et Civis Bononiae-manuskript fra det 15. århundrede med bl. a. 288 skakopgaver; et latinsk de Cessolis-manuskript fra ca. 1450 og de Cessolis-inkunabler fra 1477, 1483 og 1493; Jacob Köbels „Schachzabelspiel“, trykt ca. 1520 i Oppenheim, samt daterede og udaterede Damiano-tryk, hvoraf især det daterede tryk fra 1512 skal være en stor sjældenhed.

Efter de opgivne bogtitler at dømme ses den ældre danske skaklitteratur kun repræsenteret enkelte steder. Således forekommer Philidor-udgaven: „Underretning om Skak-Spil“ (Viborg 1773) samt „Nordisk Skaktidende“ 1873—1881.

Af nyere ting kan nævnes egenhændige skaknotitser af den russiske digter Turgenjev (1818—1883) og Alekhines skak-dagbog 1907—09.

Gengivelsen af det tilsyneladende tørre stof præges på en forfriskende måde af hele den menneskealders kendskab til emnet, som forfatteren råder over. Han beskriver med klædelig ironi, hvorledes han selv kom ind på det skråplan at samle skakbøger, og han røber, at en passioneret samler går vidt for at overtrumfe sine konkurrenter. Således skal en stærk, forlængst afdød engelsk skakspiller have opgivet at eje skakbøger, der aldrig har eksisteret!

Til at samle et stort og udsøgt skakbibliotek hører der en formue samt megen berejstthed, belæsthed og energi, siger dr. Niemeijer. Medens han ved omtalen af sin egen samling kaster blikket tilbage og undrende ser, hvortil han har brugt sin tid, sine kræfter og sine penge, tilstår han:

— En bogsamler er, når alt kommer til alt, mere eller mindre biblioman og lader roligt de ord gå hen over sig, hvormed Bollioud-Mermet i en anonymt i Haag 1761 udkommet

bog med titlen „De la bibliomanie“ brænde-mærker denne ulykkelige slags mennesker:

„At have samlinger af bøger uden at være i stand til eller have lyst til at læse og studere dem, er i virkeligheden en besynderlig mani, et forblindet praleri. At dygne bind sammen i massevis, uden nødvendighed, uden at gøre forskel på dem, er absurd og unyttigt — en overflødig forfængelighed“.

Såvidt hr. Bollioud-Mermet, — men vi andre — burde vi ikke bedre kunne forstå, så-vist som også vi, ligesom dr. Niemeijer, ynder at vandre ad verdensfjerne og svale kloster-gange? Er ikke også vi „besatte“, omend måske af hobbies af ånden skaklig art? Jeg for min del indrømmer i hvert fald gerne, at jeg drak mig en liden, men saliggørende rus i dr. Niemeijers „tørre“ sider — ikke just, fordi hans kæphest er min, men fordi hans bog på indirekte vis er blevet en storslået manifestation af forgangne århundreders grublen og granskning. Javel, jeg beskæmmedes, da jeg efter endt læsning måtte stille „Schaakbiblioteken“ hen i en reol, der kun rummer få skakbøger og slet ingen sjældenheder — men verden havde udvidet sig, og den kulturkreds, som vort lille og fattige skakspil har skabt, forekom mig så ældgammel og rig som nogen-sinde før. For mit øre ringede snesevis af gammelkendte og nye navne, liflige at høre for skakspillerens sanser, Cozio, Greco, del Rio, Polerio, Ponziani, Cobarrubia, Tarsia, Damiano, Ciccolini, Giacometti, Giambattista ... ja, i sandhed, hvorfor skulle vi ikke tage imod denne nye bog med taknemmelighed, hvorfor skulle ikke også vi sige med Paul Courty: „Hvad er en stor lidenskab ved siden af en stor mani!“

* * *

Sigurd Heiestad: „Sjakk-kavalkade“. (Alb. Cammermeyers forlag, Oslo. 220 s.)

Denne nye bog af Sigurd Heiestad, formanden for det norske skakforbunds propaganda-udvalg, er afvekslende, ja, ligefrem broget læsning. „Det er ingen bog i almindelig forstand“, siger forfatteren i en efterskrift, „men en samling stof fra forskellige kanter“.

Åbenbart med velberåd hu er udvalgt gjort så bredt som muligt — det medtager førstehjælp som f. eks. „Råd og vink til at udvikle spillestyrken“, men bringer også ting, der er betydeligt mere indviklede, som f. eks. verdensmesterskabet 1948 i form af omfattende referater og så godt som alle turneringens partier.

Der er ialt over en snes kapitler, hvoraf vi nævner i flæng: Skakkens mysterier — Kongeløberens galskaber — Russiske skakmestre — Lidt om patkombinationer — Alle tiders verdensmester — Om opgaver, deres konstruktion og løsning — Fælder og faldgruber i spilleåbningen — Knock-out-sejre — Salsjø-baden 1948 — o. s. v.

Af dansk partistof giver bogen et par af Erik Andersens miniaturenedslag. Det er velkendte partier, godt gennemførte af vinderne, men må iøvrigt karakteriseres som nogle af den mangeårige danmarksmesters dårligste præstationer. Man havde gerne set vor hjemlige skakkunst repræsenteret bedre, omend det er naturligt, at bogen først og fremmest henvender sig til og behandler norsk skakliv.

„Sjakk-kavalkade“ giver både humør og appetit til at tage for sig af retterne. Netop på grund af den stærkt blandede anretning kan den gøre god propaganda for vort spil.

Intet nyt under solen

Ålborg, 8. februar 1949.

Hr. redaktør!

I parti nr. 2390 betegner Jens Enevoldsen 3.—, f5 som „vistnok ganske nyt“. Det vil sikkert interessere Dem, at trækket er omtalt i Pachman: „Theorie modern. sachu“ (Praha 1948), s. 153. Han nævner to eksempler fra turneringspraksis: Schweinberger—Haberditz, korrespondanceparti 1939, hvor hvid spiller 4. f3, og Bolbochan—Stählberg, La Plata 1944, hvor der fortsættes: 4. e×f, e×f 5. Dh5†, g6 6. De2†, Le7 7. h4, Sf6 8. Sgf3, 0—0 9. Se5, Sc6 10. Sdf3 med fordel for hvid. — Pachman bemærker, at det ikke er sikkert, at hvid opnår fordel, hvis sort spiller det bedre træk 6.—, De7.

Desuden giver han en analyse: 4. e×f, e×f 5. Sgf3, Ld6 6. Ld3, Sf6 7. Se5, 0—0 8. 0—0, Sbd7 9. Sdf3 med fordel for hvid.

Endelig anfører han 4. e5?, c5 med fordel for sort.

Venlig hilsen.

Helge Poulsen, adjunkt.

Løsninger til kombinationsovelserne

Nr. 1 (simultanparti fra Industriforeningen i København 1948): De tre trusler er: 1. Lf6, 1. Lh6 og 1. L×g6. I partiet fulgte 1.—, Tf8 2. Lh6!, D×h6 3. T×g6†, og sort opgav efter få træk. Dette var dr. Tartakowers eneste nederlag i den pågældende simulanforestilling.

Nr. 2 (USA-mesterskabet 1948): 1.—, L×h3 2. g×h (eller 2. T×h3, Df2 og mat i yderligere to træk), Tag1 3. Dd2, Del, og hvid opgav.

Nr. 3 (Sovjetmesterskabet 1948—49): 1. Sc3! 2. L×c3, L×c4 3. L×a5, D×a5 4. D×c4, D×a3† 5. Kd2, Tb2† 6. Ke1, Df3 med vindende angreb. I partiet fulgte endnu 7. Th2, e3 8. Dd3, Te8 9. Sf4, e×f† 10. Kf1, D×f4 11. Th3, Tel† 12. T×e1, f×eD† og mat i 3 træk.

En analysemetode

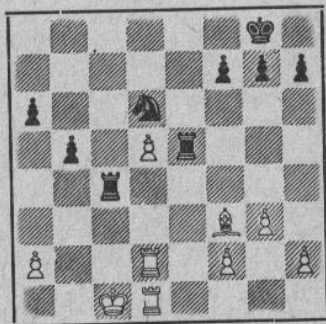
Af Julius Nielsen.

II.

Man må altid prøve på at arbejde konsekvent og logisk; gør man det og benytter reglerne, har man gode muligheder for at løse de problemer, man giver sig i kaat med. Det er givet, at man vil gøre mange fejl, for det er svært at spille konsekvent.

I mange stillinger forholder det sig således, at der er mere end eet træk, der synes plausibelt, og netop i sådanne stillinger må man passe på ikke at begå en fejl. Intet er lettere end at finde en logisk begrundelse for et tilsyneladende fornuftigt træk, og det er svært at se, at logikken er falsk og trækket ikke det bedste. Her er der kun een ting at gøre, og det er konsekvent at efterprøve sine resultater med største nøjagtighed og en vågen kritisk sans.

Diagram 2.

I diagram 2 har hvid spillet 1. b3×c4, og sort har svaret Tc5×c4†. En lang og indgående analyse lå til grund for sorts svar, for det var nødvendigt at være klar over, hvad der skulle ske efter 2. Td2—c2. Hvis sort bytter dette tårn af, vil den hvide konge trænge ind på dronningfløjen, og herimod har sort intet svar.

Sådan går det med næsten alle træk i denne stilling: de fortsættelser, som sort har til rådighed, synes ikke at føre til noget. Men når man så ræsonnerer, siger man til sig selv, at det ikke kan være muligt. En opgørelse over stillingen viser, at sort står bedst, og han må følgelig have en fortsættelse, der bevarer fordelene eller endog gør den større. Det har han også, og trækket er 2.—, Kg8—f8 og ikke 2.—, Tc4×c2†.

Man ser, at den sorte konge kommer rettidig til dronningfløjen, hvilket i realiteten afgør spillet.

I det praktiske spil kan man ikke ubetinget arbejde ud fra regel 1, idet den knappe betænkningstid ikke tillader nogen overvældende

fordybelse i problemet. Trods dette er regel 1 en værdifuld hjælp. Regel 2 har stor betydning, for når man har gennemgået hovedvarianten, har man også tillid til bivarianterne, så det ikke er nødvendigt at spille den kostbare tid på dem; man kan trække og afvente, hvad der måtte komme.

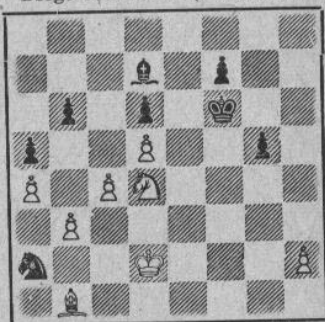
Det er en sund regel at nøjes med ret korte varianter på 2—3—4 træk, og tiden, der spares, må anvendes til at tage et almindeligt overblik over stillingen — idet man så, når man føler, at stillingen er moden, har tid til en grundig analyse med eventuelle lange varianter.

Et reddet halvt point

Dersom det er et hængparti, der skal analyseres, og man har tid til en grundig gennemgang af det, er man ofte i stand til at ændre partiets forløb. Det er min erfaring, at mine modstandere hyppigt har undladt at undersøge stillingen nøje og derfor ikke har set de muligheder, den rummer, hvilket nogle gange har reddet et parti for mig. Et eksempel:

Diagram 3.

Børge Mortensen (i trækket).

Julius Nielsen.

Det er en uheldig stilling for hvid: den hvide bondemajoritet er lammet, den sorte bevægelig. Hvid står til tab.

Sort betragtede stillingen som let vundet, hvad den også er, når man har den rette idé, der her består i at få f-bonden ført frem til f5. Til den ende må springeren føres over b4—a6—c7—e8 til g7, kongen går til e7, og f7—f5 kan ikke hindres. Hvid kan intet stille op herimod, men har sort ikke denne plan, kan hvid genere ham eftertrykkeligt ved at holde den sorte konge ude fra kongefløjen, så den ikke kan trænge frem. Der skete:

41.—, Sb4 42. Ke3, Lg4 43 h4.

Dette dristige bondeoffer skal sikre herredømmet på kongefløjen. Det er givet, at et sådant offer indebærer en risiko, men stillingen er jo tabt alligevel.

43. —, g×h 44. Kf4, Ld7.

Skal sikre merbonden. 44. —, Ld1 er mere kompliceret (45. Lf5).

45. Sf3, h3 46. Sh2, Sa6 47. Lc2, Sc5 48. Sf3, Kg7 49. Kg3, Kh6 50. Sg1, Kg5 51. Sf3†, Kh5 52. Kf4 (sorts konge skal holdes ude), Lg4 53. Sh2, f5 54. L×f5, Ld1 55. L×h3, L×b3.

Nu har hvid fået stillingen simplificeret, så der kun er bønder på den ene side af brættet, hvad der er en stor fordel for den svage part.

56. Lg4†, Kg6 (Kh4 57. Sf3 mat) 57. Le2, S×a4 58. Ke3, Sh2 59. Kd4, Ld1 60. L×d1, S×d1 61. Sf3, Kf6.

Her udnytter sort ikke den sidste reelle mulighed for gevinst, der bestod i 61. —, a4, f. eks. 62. Se1, a3 63. Sc2, a2 64. Kd3 o.s.v.

62. Se1, Ke7 63. Sc2, Sf2 64. Sa3, Kd7 65. Sh5, Sg4 66. Sc3, Sh6 67. Sa4, Kc7 68. Sc3, Sf5† 69. Ke4, Se7.

Nu er der ikke mere nogen reel gevinstmulighed i stillingen, og partiet blev remis efter yderligere 17 træk, da alle bønder var afbryttede.

I starten havde sort en let gevinst, der igenem uenøjagtig spilleføring omsattes til et mere kompliceret spil, hvorved den mere erfarne — som så ofte — fik nogle flere chancer, end han oprindeligt havde. Men man bemærker, at hvid havde gjort hængestillingen til genstand for et intensivt studium.

Således kan man behandle et hængeparti, hvori man har god tid. Men drejer det sig om f. eks. påsketurneringen, kan et reddet halvt point ofte blive dyrt de næste dage, dersom man benytter natten til analyse i stedet for til nødvendig hvile og søvn.

I korrespondanceskak kan man spille virkeligt objektivt

I et korrespondanceparti skal man udnytte den gode betænkningstid til grundige analyser. Det er korrespondanceskakkens første berettigelse, idet man her har lejlighed til at spille godt skak, befriet for de bånd, den knappe betænkningstid ellers lægger på evnen til koncentreret og dybtgående tænken. I korrespondanceskak har man mulighed for at spille virkeligt objektivt og bevise, at de ideer, man spiller efter, er rigtige, at ens opfattelse af problemet er korrekt, og dette giver netop den store nydelse ved korrespondanceskak.

Imidlertid lå sagen anderledes, såfremt det var muligt at analysere en given stilling ud til mat eller remis. Da var sagen klar — og fornøjelsen forsvunden, for tilbage stod så ikke andet end et større eller mindre, ofte ked-sommeligt arbejde. Men saadan er det heldigvis ikke fat. Ingen virkeligt skakspiller tror paa, at det er muligt at analysere så langt, og man gør det heller ikke.

Der gås frem omtrent på samme måde som i et praktisk parti, blot er de undersøgte varianter almindeligvis længere, og sidst, men ikke mindst er der tid til og mulighed for at finde det rigtige træk, hvor to eller flere frembyder sig som tilsyneladende lige gode. — Dette giver en udsøgt nydelse, så vist som et godt resultat, frembragt ved logisk og stringent tænkning, altid må fryde den videnskabeligt indstillede spiller. At resultatet undertiden opnås efter svære og famlende forsøg, er en naturlig ting, der ikke bør afskrække nogen. Det er den pris, der må betales af dem, som ikke har de store mestres talent; men det gør på ingen måde resultatet ringere.

Den almindelige metode består i, at man i ro betragter stillingen og fordyber sig i dens indhold, hvad der ofte er et langvarigt arbejde. Dernæst skrives de vigtigste varianter op, og til slut gennemgås det indsamlede materiale omhyggeligt.

Den ældre danske skaklitteratur

Af K. Hannemann.

I anledning af dr. Mandals interessante artikelserie vil jeg gerne bringe nogle supplerende bemærkninger, specielt med henblik på artiklerne i Skakbladet december 1946 og januar 1947. På grund af manglende tid til de afsluttende biblioteksstudier fremkommer min artikel først nu.

Den første danske skakbog: „Underretning om Skak-Spil, uddragen af Philedor, udgivet i Nürnberg paa Tydsk 1769, og Forsøg i Skak-Spil, udgivet i Hamborg paa Fransk 1770“, udkom i Viborg 1773, altså i provinsen, hvad der for så vidt er bemærkelsesværdigt, som

den ældste danske skaklitteratur ellers udelukkende så dagens lys i København. Som det fremgår af titlen, er bogen baseret på to udenlandske kilder: „Die Kunst, die Welt erlaubt mitzunehmen in den verschiedenen Arten der Spiele, — — —“, Nürnberg 1769, og „Essai sur le jeu des Echecs, — — —“, Hamborg 1770. Den første af disse omtaler også en række andre spil, men begynder med et afsnit paa 94 sider om skakspillet under titlen: „Des berühmten und jetzt lebenden grossen Schachspiel-Meisters in England A. D. Philedor, ganz neuer Unterricht von dem so

edlen und beliebten Schachspiel; Nach dieser Art man dermalen in Wien zu spielen pfliget". Den anden af kildebøgerne har jeg ikke selv set; men den angives at indeholde 67 af Stammaas skakopgaver.

Viborg-bogen begynder med en gennemgang af skakspillets regler m. m. og bringer her en fri gengivelse af de i den tyske kilde anførte spilleregler. Man finder her den pudsige bestemmelse om, at „Blind-Matt“ (d. v. s. en mat, der ikke forkyndes) kun giver den halve indsats. Denne regel omtales også i den tyske kilde; derimod synes Viborg-bogens bestemmelse om, at roi dépoillé (kongen berøvet sine brikker) kun er remis, ikke at findes i denne; men det er iøvrigt en velkendt regel.

En ejendommelig regel finder man i Viborg-bogen side 17. Efter at forfatteren i det forudgående har forklaret, at bønderne kun må forvandles til de officerer, der er slået (denne regel er velkendt fra andre ældre skakbøger), fortsætter han nu i § XV: „Da man heller ikke maa have tvende Løbere paa Feldt af en Farve, maae man, i fald man vilde have en Løbere, og Bonden traf just paa det Feldt, hvoraf man endnu haver beholdt sin Løbere, lade den erholdne Løbere sætte paa et af de Feldter ved Siden af det, som Bonden havde

indtaget“. Jeg mindes ikke at have set denne regel andetsteds, og selv om den jo næppe har haft større betydning for det praktiske spil, kan jeg som opgaveforfatter ikke lade være med at spekulere på, hvilke pudsige konsekvenser den kunne have fået i en behændigt affattet skakopgave.

Efter afsnittet om spillereglerne bringer Viborg-bogen en række af Philidors analysepartier med tilhørende kommentarer. Disse er direkte oversat fra den tyske kilde; men i de tilfælde, hvor denne afbryder partiet før maten, har Viborg-forfatteren fortsat trækfølgen til mattrækket for at lette forståelsen for begynderen. Det bør noteres, at i to af disse tilføjede trækfølger forvandles en bonde til tårn, udelukkende fordi dronningen endnu findes på brættet.

I Viborg-bogens anden del bringes et udvalg på 62 af Stammaas opgaver, utvivlsomt hidrørende fra den franske kilde, og bogen slutter med et appendiks om røsselsprung, der — ifølge bogens tekst — er taget fra en artikel fra 1772. Viborg-bogen er altså en meget alsidig skakbog, og det er derfor så meget des mere beklageligt, at det har været umuligt at identificere forfatteren.

(Fortsættes).

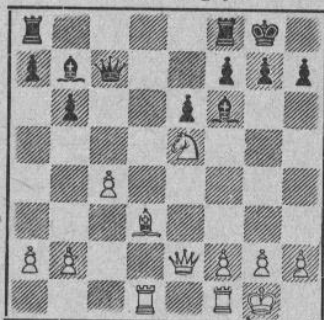

Førstepræmietageren i den internordiske turnering i Jønkøping, Axel Nielsen, og andenpræmietageren, dr. Storm Herseth, Oslo, beundrer en af ærespræmierne. I midten fru pelshandler H. Gavelli, Jønkøping.

Tanker ved en »kombinationsovelse«

I Skakbladets februarnummer blev som kombinationsovelse gengivet en stilling fra partiet Ekenberg—Aksel Nielsen. Selve den anførte kombination er meget enkel, men desværre er der ikke givet den videre fortsættelse, der synes mig det interessanteste. I Dansk Skak Unions sommerturnering, København 1944, havde jeg omtrent den samme stilling fremme.

Sort: Sv. Langkjær.

Hvid: Jens Enevoldsen.

Der fulgte: 16. Sd7, Tfd8 17. S×f6†, g×f 18. Dh5. Her spillede Ekenberg Dg4† samt Dh4. Jeg valgte Dh5 af psykologiske grunde. Som mest chancerig for sort anser jeg Kf8 efterfulgt af Ke7. Bonden skal blive stående på f6, hvilket er vigtigt. Men meget få kan modstå fristelsen til at dække bonden på h7 med f5. På Dg4† får sort lejlighed til at overveje ovennævnte mulighed.

Vi kan prøve lidt varianter: 18. Dg4†, Kf8! 19. L×h7, Ke7. Nu må hvid bytte på d8,

da sort ellers kommer med begge tårnene på g- og h-linien med angreb. Altså 20. T×T, T×T. Sort truer nu med Th8, der ganske vist let pareres med h3, men dertil kommer De5 med angreb på b2 og truslen Td4. På 20. Le4 følger D×c4. Dette var sorts bedste praktiske chance. Efter partifortsættelsen faldt sort sammen i få træk.

På 18. Dh5 fulgte f5? 19. Dg5†, Kf8 20. Df6, Df4. Sort gribes af panik og starter et bluffangreb. Truslen Ld3—c2—h5 er alvorlig. De7 kan ikke spilles paa grund af Dh8 mat. På 20.—, Td7 kan følge 21. Le2, Tad8 22. Tdel, Kg8 23. Lh5 med fint angreb. Der truer Te3, der ikke kan pareres med Td3 på grund af Tg3† samt L×f7†. Hvid havde endvidere mulighed for at spille 22. T×T, T×T 23. Dh8†, Ke7 24. D×h7, Df4 og nu enten h4 eller Lh5. Denne variant er måske ikke ganske klar, men dog formentlig tilstrækkelig.

Som man ser, er der problemer nok i stillingen. Efter 21. Le2, Td2? 22. Lh5 opgav sort, der ganske vist begik selvmord på den hurtigste måde, men som gamle Tarrasch siger: Hvor de gode træk mangler, indfinder gedebukken sig i rette tid.

Jens Enevoldsen.

De sønderjyske kredskampe

I Sønderjylland er 1. kreds vundet af Sønderborg uden kamp både i a- og b-rækken. I 2. kreds sejrede Åbenrå i a-rækken med 4½ p., Over Jersdal i b-rækken med 4 p., Vojens i c-rækken med fulde 6 p. og Arnum i d-rækken med 4 p.

3. kreds er som tidligere nævnt vundet af Hjortkær både i b- og c-rækken, af Rødebro i d-rækken.

PARTIER

Parti nr. 2393.

Afslået dronninggambit.

Turneringen i New York 1949.

Fine. Horowitz.

1. d2—d4 Sg8—f6

2. c2—c4 e7—e6

Sort undgår det lumske Budapesterforsvar, som — når det bliver imødegået på rette vis — giver hvid gevinstfordel.

3. Sg1—f3

Fine nærer intet ønske om at forsøge Nimzo-indisk (med 3. Sc3, Lb4), som Horowitz med forkærlighed graver sig ned i.

3. d7—d5

Udlignende er her 3.—, b6 4. g3, Lb7 5. Lg2, Le7 (Dronningindisk). Men Horowitz søger ikke en remisvariant.

4. Lc1—g5

c7—c6

5. e2—e3

Med dette træk undviger Fine det tidligere frygtede Cambridge-Springs-forsvar, der går 5. Sc3, Sbd7 6. e3, Da5!, og som giver sort fortrinlige udsigter.

5. c4×d5

Sb8—d7

7. Sbl—c3

e6×d5

8. Lf1—d3

Lf8—d6

0—0

Som følge af Fine's enkle åbningstaktik har sort et frit spil, men hvid har stadig et lille forspring i positionel udvikling, der ikke tør lades ude af betragtning.

9. 0—0

Tf8—e8

10. Dd1—c2

Sd7—f8

11. Tfl—e1

Begge parter fægter om kontrol med cen-

trum og om den eventuelle etablering af en springer på e4.

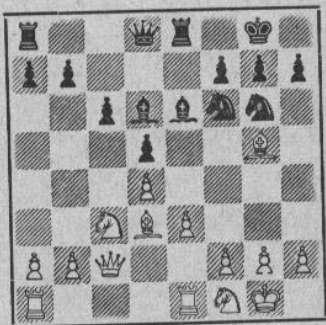
11. Lc8—g4?

Et spildt træk, der kun hjælper Fine i hans planlægning af et fremtidigt angreb. Stærkere er 11.—, Sg6, truende med 12.—, h6! o. s. v.

12. Sf3—d2 Lg4—e6

Det er nu klart, at løberen står deplaceret på g4, da hvid truer med 13. f3 og 14. e4!

13. Sd2—f1 Sf8—g6

Til sidst kommer Horowitz på den rigtige plan, men efter at have spildt megen tid, og i hans nuværende vanskeligheder er det kun til liden hjælp for ham.

14. f2—f4! Le6—d7

Fine's kraftige bondefremstød tvinger Horowitz til at spille endnu et træk med den allerede „overarbejdede“ løber, da hvid truede med en gaffel ved 15. f5. Nu begynder hvids angreb at tage fart.

15. Sf1—g3 Ta8—c8?

På et tidspunkt, da hvid stormer kongefløjen, synes dette træk at være uden værdi.

16. f4—f5 Sg6—f8

17. e3—e4!

Denne direkte trusel blotter sorts stilling fuldstændig.

17. d5×e4

18. Sc3×e4 Ld6—e7

19. Lg5×f6 Le7×f6

20. Se4—d6! Te8×e1†

21. Tal×e1 Dd8—a5

Hvis 21.—, L×d4† 22. Kf1, Tb8, så 23. Dc4 og vinder.

22. Kg1—f1 Te8—b8

23. Sd6×f7!

Et nydeligt offer. På 23.—, K×f7 er 24. Lc4† dræbende.

23. h7—h6

24. Dc2—b3 Kg8—h7

25. Sg3—h5

Sætter sort under stærkt tryk, thi om 25.—, L×d4, så 26. f6†, g6 27. Sg5†, h×g 28. Df7† og efterfølgende mat.

25. Ld7×f5

26. Sh5×f6† g7×f6

27. Te1—e7 Kh7—g6

28. Sf7—e5† Kg6—g5

Eller 28.—, f×e 29. Df7†, og sort bliver mat.

29. h2—h4† opgivet.

Thi efter 29.—, Kf4 kommer 30. L×f5, K×f5 31. Df3 mat. — En overvældende sejr for Fine!

Noter for Skakbladet af A. Yanofsky.

Parti nr. 2394.

Dronninggambit, slavisk forsvar.

Dr. Tartakower. Jens Enevoldsen.

Dette var femte matchparti. De tre første partier var endt med remis, og det fjerde vandt jeg, så stormesteren var for første gang bagefter. Han gik til brættet meget sammenbidt, og, som det snart blev klart for alle, med den bestemte hensigt at vinde. Han havde endvidere fordel af at have hvid. En sådan mand er ikke nem at bide skeer med.

1. d2—d4 d7—d5

2. Sg1—f3 Sg8—f6

3. c2—c4 c7—c6

4. e2—e3

Hvid vælger denne „rolige“ fortsættelse og tilkendegiver hermed, at han vil vinde på stormestervis ved trykspil o. s. v. Den kendte fortsættelse 4. Sc3, d×c 5. a4, Lf5 fører til kompliceret spil med gode chancer på begge sider.

4. Lc8—f5

5. Sb1—c3 e7—e6

6. Sf3—h4 Lf8—e7

Her havde sort også muligheden Lg4, hvilket de fleste vel ville have foretrukket. Parti-fortsættelsen fører til en svag bonde på d5, der ganske vist kan dækkes tilstrækkeligt, men på bekostning af en noget søgt opstilling. Sort mener at have forhindret gennemførelsen af e4 for lang tid. Løberen på c1 får visse udviklingsvanskeligheder. Man kan naturligvis diskutere, om denne plan er holdbar. Hele sorts partianlæg står og falder dermed.

7. Sh4×f5 e6×f5

8. Dd1—b3 Dd8—d7

9. c4×d5 c6×d5

10. Lc1—d2 0—0

11. Tal—c1 Tf8—c8

Her mente mange, inclusive den lærde doktor, at Sc6 var at foretrække, således at sort kan spille a-tårnet til c8. Dette er dog langtfra givet. De afgørende fejl fra sorts side indtræder først senere.

12. g2—g3 Sb8—c6

13. Lf1—e2 Sc6—a5?

Dette og den påfølgende dronningafbytning havde ingen hast. Sort kunne meget bedre spille g6, der dog må ske før eller senere. Herpå havde hvid vel rokeret. Man skal lægge mærke til, at hvid ikke spiller løberen til g2, hvilket ville have fremtvinget Td8, hvorefter sort kunne spille Ta—c8.

14. Db3—b5

Men ikke Da4 på grund af T×S!

14. Le2×b5 Dd7—b5

Sort burde have indrømmet sin fejltagelse og spillet Sc6, men hvem gør det? Det gør den kloge. Bagefter er vi alle kloge.

15. Le2×b5 Kg8—f8?

Dette anser jeg for den afgørende fejl. Der truede 16. Ke2 samt S×d5. Nødvendigt var straks 15.—. Ld8. Sort vil spille 16.—, Sc4, der spillet straks strandes på S×d5. Den rigtige opstilling for sort var efter g6 at spille Kg7. Nu kommer sort hele tiden til at mangle et træk i at få udligning. Resten af partiet spiller dr. Tartakower med knivskarp præcision.

16. Ke1—e2

Le7—d8

17. Lb5—d3

g7—g6

18. h2—h3!

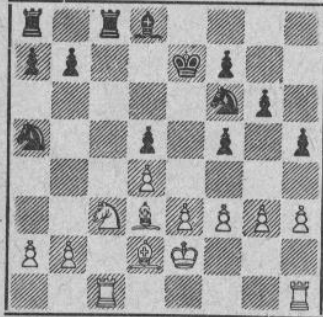
Den helt rigtige plan. Den sorte kongefløj skal rives op, spillet skal åbnes for de to hvide løbere, før sort kan spille Sc4 med afbytning af den ene løber. Straks 18.—, Sc4 strandes på 19. S×d5, S×L 20. S×S, og hvid har vundet en bonde. Ganske vist er der uligefarvede løbere, og denne fortsættelse var måske trods alt det bedste for sort. Men man giver dog ikke gerne frivilligt en bonde for at komme ind i et defensivt slutspil med problematiske remischancer. Hvid ville stadig have oprulningsmuligheden g3—g4.

18. h7—h5

19. f2—f3

Kf8—c7

Sort beslutter sig med tungt hjerte til at forsøge at dække sin d-bonde med kongen. Det er ganske tydeligt, at sort er rystet. Der var dog måske endnu visse muligheder med Sc4.

Efter 19.—, Sc4 (i stedet for 19.—, Ke7) 20. S×d5, S×L 21. S×S, S×f3 har hvid intet. Efter 19.—, Sc4 20. g4, S×L 21. K×S, f×g 22. h×g, La5 havde sort et spilleligt parti. Det samme gælder efter 19.—, Sc4 20. g4, S×L 21. K×S, f×g 22. h×g,

h×g 23. f×g, S×g4 24. Tef1, f5 25. S×d5, Kg7 med kompliceret, men holdbart spil.

Disse varianter er egentlig ikke særlig vanskelige for sort at regne igennem. Når Sc4 alligevel ikke spilles, må årsagen søges i visse psykologiske faktorer, der spiller en dominerende rolle i skak. Sort tror at stå dårligere, end han i virkeligheden gør, og hans spil påvirkes deraf.

20. g3—g4

h5×g4

21. h3×g4

f5×g4

22. f3×g4

Ke7—e6

23. g4—g5

Sf6—h5

24. Th1—g1

Sa5—c4

Endelig kan sort spille Sc4 uden at miste d-bonden. Men prisen er den udsatte kongestilling, og hvid åbner nu afgørende spillet i centrum.

25. e3—e4!

Sc4×d2

26. Ke2×d2

Sh5—f4

27. e4×d5†

Ke6—d6

Spørgeområdet er, om sort kan slå igen på d5 med springeren. F. eks. 27.—, S×d5 28. Tge1†, Kd6 29. Se4†, Ke7 (men ikke Kd7 på grund af 30. Lb5†, Ke7 31. Sf6† med matangreb) 30. Sf6†, Kd6 31. Se8†, Kd7 32. Lb5†, Tc6, og nu truer sort med såvel L×g5† som La5† med tilbageerobring af kvaliteten. Hvid må fortsætte med 33. Sf6† (simplere 33. Te5. Red.), S×S 34. g×S, La5† 35. Kd1, L×T 36. d5, Lh4 37. d×T†, Kd6 38. c×b, Tb8 39. Tc6†, Kd5 40. Tc8, Lg3 41. La6, og hvid må vinde.

Efterhånden havde begge spillerne arbejdet sig i voldsom tidnød. Især dr. Tartakower var trængt. Han havde til de sidste 14 træk kun 5 minutter.

28. Tc1—f1!

Sf4×d5

29. Tf1×f7

Sd5×c3

La5 er ikke bedre. Der følger Tgf1! Hvid arbejder stadigvæk med matrusler. Der blev trukket næsten a tempo, og sort kom ud for et par små overraskelser.

30. b2×c3

Ld8—a5

Sort vil besvare Tc1 med T×c3, hvorefter han udligner.

.31. Tf7—f6†!

Kd6—d5

32. Ld3×g6

Første chok. Nu går det planlagte T×c3 ikke for Tf5† o. s. v.

32.

La5×c3†

33. Kd2—d3

Chock nr. 2. Der truer nu mat på f7 og e4.

33.

Lc3×d4

34. Lg6—f7†

Kd5—c5

35. Tf6—f5†

opgivet.

Prima spil af dr. Tartakower. Man får et levende indtryk af, at han var „gammel“, „usikker“ og „ude af form“.

Noter af Jens Enevoldsen.

Opgaveafdelingen

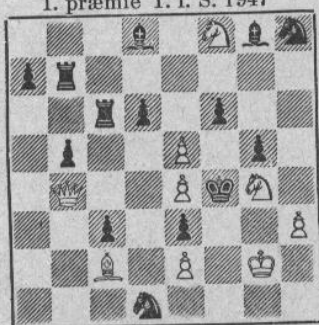
under ledelse af P. Rasch Nielsen og O. G. Lauritzen.

Årsskrift 1949 for Dansk Skakproblem Klub er udkommet. — Med glæde modtager man denne publikation, som har ladet vente længe på sig, idet det forrige årsskrift kom i 1945. Udstyr og størrelse er som tidligere, men indholdet er nødvendigvis mindre varieret, da en meget stor del af pladsen optages af domsberetningerne fra den første nordiske problem-match, som DSK har påtaget sig at offentliggøre under hensyn til, at Danmark vandt matchen. Der er ikke mindre end 52 diagram-

mer i de to beretninger (for 2- og 3-trækkere), så alene her er der rigeligt stof at fordybe sig i. Hæftet indledes iøvrigt med en kort beretning om begivenheder i klubben og afsluttes med en fortræffelig artikel af K. Hanne-mann „Om slutspillet springer mod bonde“ med mange eksempler, hvoraf en del er originale, komponeret af K. H. — Skriftet kan, sålænge oplag haves, også købes af ikke-medlemmer.

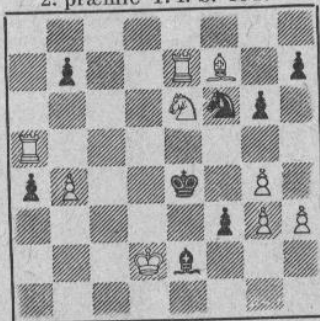
Reproduktioner.

6119. Leo Valve
1. præmie T. f. S. 1947

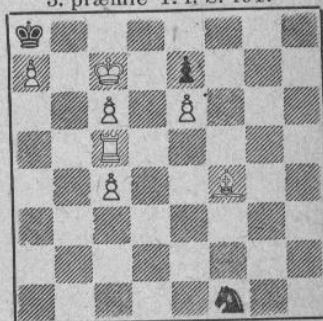
Mat i 3 træk

6120. Th. Siers
2. præmie T. f. S. 1947

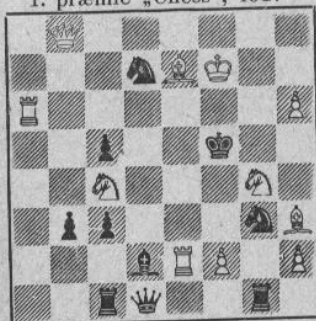
Mat i 3 træk

6121. H. Hultberg
3. præmie T. f. S. 1947

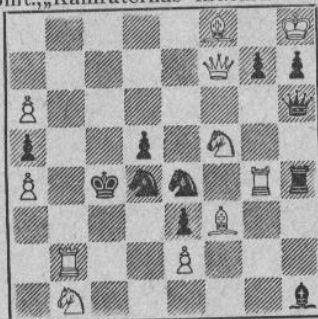
Mat i 3 træk

6122. C. S. Kipping
1. præmie „Chess“, 1947

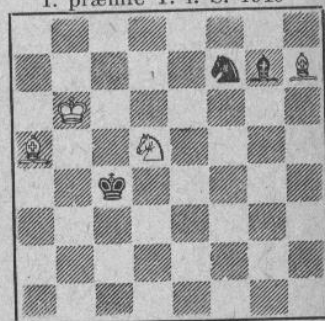
Mat i 2 træk

6123. Allan Thorsson. 2. hædr.
omt., „Kamraternas“ int. turn. 1949

Mat i 2 træk

6124. A. Hildebrand
1. præmie T. f. S. 1946

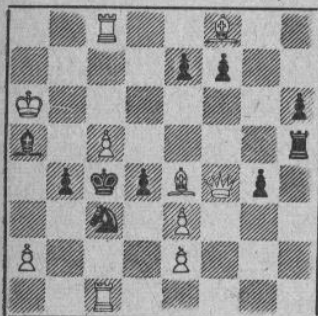

Hvid trækker og vinder

Nr. 6125. H. Rinck. Basler Nachrichten 1938: Kb1, Sd7, Bc2, c3 — Ka3, Ta8, Ba4, c4, Remis. (3 points). — Dette slutspil har hr. A. Hildebrand, Uppsala, sendt os med henvisning til forespørgslen i januarhæftet. Det er beskæmmende for mig (P.R.N.), at jeg først ved gensynet af stillingen erindrede, at slutspillet har været gengivet i notation i Nationaltidendes skakspalte den 7. februar 1943, på hvilket tidspunkt jeg redigerede spalten.

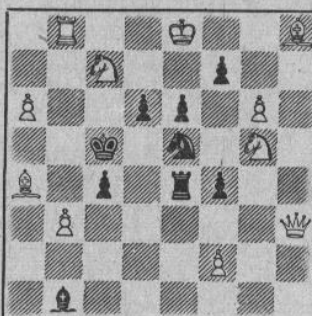
Originalopgaver.

6126. A. Ellerman, Argentina

Mat i 2 træk

6127. Erik Poulsen, Brønderslev

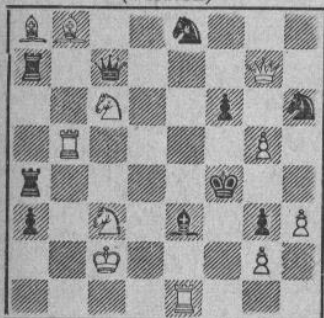

Mat i 2 træk

6128. Erik Poulsen, Brønderslev

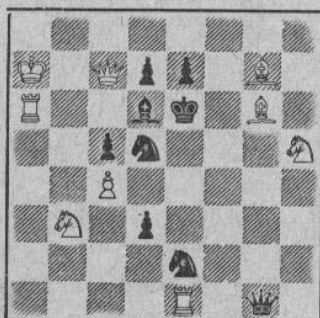

Mat i 2 træk

6129. O. Strerath, Tyskland
(Version)

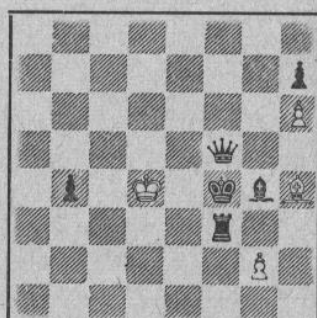
Mat i 2 træk

6130. Poul B. Thomsen, Kbhv.

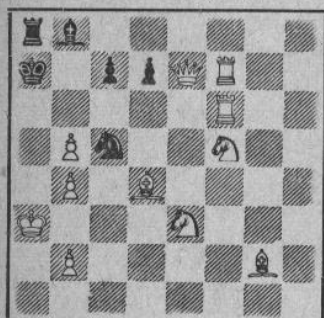

Mat i 2 træk

6131. G. Thomas, Kbhvn.

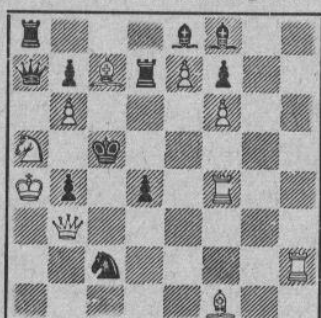
Hjælpepat i 3 træk
Tvilling: Bg2 på e4

6132. E. Boswell, England

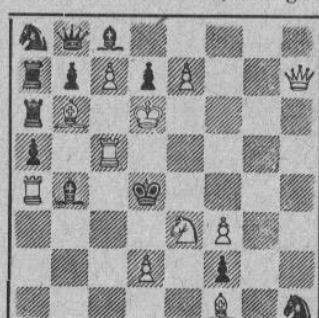
Selvmat i 2 træk

6133. E. Boswell, England

Selvmat i 2 træk

6134. P. Wahlmark, Sverige

Selvmat i 2 træk

Løsninger til opgaverne i januarnummeret

- Nr. 6092 af Y. Bladh: 1. c8(T), Sc7 2. Tc3. 1. c8(D) giver pat i 8. træk. (V.R.)
 Tc7, Le6† 3. g4, Lg4† 4. Kg2, Lf3† 5. Nr. 6093 af Walther Jørgensen: 1. Ta3,
 Kf1, Le2† 6. Ke2, d1(D)† 7. Ke1, Le3 8. Sb3 2. Ta4, Sd4 3. Tb4, Se6 4. Tb3, Sc5

5. Tc3. 2.—, Sd2 3. Tf4†. Trækpligt. (V.R.)
Tempoduel mellem *hvidt* T og *sort* S. Original og glimrende. (P.R.N.)

Nr. 6094 af Walther Jørgensen: 1. Th5, truer 2. Th2. 1.—, c5 2. Th2, La4 3. Dg2. Det er første gang, en peri-turton er fremstillet på logisk måde med prøvespil (1. Tf5?) „undervejs“. Tårnet skal til h5 for at frembringe den rigtige indbyrdes stilling på 2. linie mellem D og T. Forfatteren har megen ære af denne nyhed. (P.R.N.)

Nr. 6095 af Jan Parizek: 1. Sd5, truer 2. Sc3†. 1.—, Kb3 2. Sb6†. 1.—, Kb5 2. Da6†.

Nr. 6096 af C. Mansfield: 1. Sb1.

Nr. 6097 af S. Sandin: a) 1 g4; b) 1. Ld7.

Nr. 6098 af K. A. K. Larsen: 1. Tf1, e3 2. Dd4† 3. Te3†. 1.—, g4 2. Te3 3. Tff3. 1.—, h4 2. Sd3† 3. Dal. En skakopgave og et kunstværk. (V.R.). En shickligt komponerad uppgift! Varianten 1.—, g×h tilltalade meg särskilt, men även 'stilla-drags-varianten 1.—, g4 o.s.v. är bra, trots dubbelmatten på b2. (P. Wahlmark). En förnämlig sjäv matt som röjer mästarhanden. (F. Selander).

Nr. 6099 af P. Wahlmark: 1. Lh3 2. Kf5 3. Le7.

Nr. 6100 af R. Svoboda: 1. Sg5, b3 2. Se4† 3. Lg1† 4. Dc3†. 1.—, f4 2. Th3 3. Tc3† 4. De3†. Matbillede dubleret. (O.G.L.)

Nr. 6101 af R. Svoboda: 1. Ta2 2. Sc3 3. Td2 4. Se4 5. Sg5 6. Sf3† 7. Tg2. Trækpligt. 3. og 4. træk kan ombyttes. (V.R.)

Nr. 6102 af T. Kardos: 1. Dd4, Th4 2. Dh8, Tg3 mat.

Nr. 6103 af J. J. Burbach: A) 1. Td5, Se6 2. Sf5, Sg5 3. Sg7, Sf7 mat; B) 1. Te4, Sf5 2. Se6, Sh4 3. Sg7, Sg6 mat.

Nr. 6104 af G. Thomas: A) 1. Db3, Le1 2. Tc3, Lc3† 3. Ka2, Ta1 mat; B) 1. Lc3, Ta2 2. Ld2, Ld4 3. Tc2, Ta1 mat. Biløsning: 1. Te2, Td2 2. Kc1, Sf2 3. Db2, Td1 mat.

Nr. 6105 af F. Lazard: 1. Te1, g2† 2.

Kf2†, g1(D)† 3. Kf3, D×T pat. 2.—, g1(T) 3. Tf1, T×T† 4. K×T pat. 2.—, g1(L, S) 3. Kg3 pat. Ideen i denne og efterfølgende opgave er, at både hvid og sort bliver pat (i forskellige varianter). (P.R.N.)

Nr. 6106 af G. Bogdassariantsj: 1. h8(D), Th2† 2. Kg5, Th8 3. g7†, Kg7 4. f6†, Kf8 pat. 4.—, Kh7 5. Kh5 pat.

LØSERTURNEREN (72 løsere).

Total december: Peter Andersen (alle + B 04) 155, Thorvald Bendixen (92-97, 05, 06) 114, H. Boas (alle + B 04) 128(14), A. K. Buhelt (alle ÷ 98, 02) 273(6), H. L. Carlsen (94, 96, 97, 01, 03, 05, 06) 71, R. Christensen (alle + B 04) 456(15), A. Dithmer (01-06) 166(3), Willy Enggren (alle) 61, H. Eriksen (92, 96-01, 03, 04, 05) 147(12), N. P. Henningsen (95, 96, 99, 00, 01, 03-06) 35, Johan Jørgensen (92, 93, 95-97, 01, 03, 05, 06) 116, Johan Jørgensen (95-99, 01) 79(1), Egmont Larsen (92, 01, 05) 68, Hans P. Larsen (92, 93, 95-97, 99, 01, 03, 05, 06) 247(1), Oswald Larsen (92, 01, 05) 20, A. Lundgren (alle) 61, Anders Mortensen (alle) 101(2), Jan Mortensen (92, 93, 97, 00, 01, 03, 05, 06) 446, P. Holberg Møller (alle ÷ 93, 98) 522(7), C. M. Nielsen (93, 95, 96, 97, 05, 06) 479(2), Vilto Nielsen (96, 06) 236, V. Sloth Odgaard (alle) 61, Harry Olsen (alle) 163(18), Iver Pedersen (alle) 90(5), P. Pedersen (93-95) 35(1), V. Røpke (alle) 402(18), Vald. Schorlemmer (95-97, 05, 06) 297, F. Selander (alle ÷ 92, 96) 52, E. Just Sørensen (alle ÷ 98) 83(2), G. Thomas (93, 95-03, 05) 198(3), B. Thomsen (96) 102, Sigurd Tøgeby (93, 95-97, 00-03, 05) 390, K. Thrane (alle ÷ 98) 424(1), I. Lyhne Thøgersen (alle ÷ 98) 133(8), A. Tipsmark (92, 93, 96, 97, 01, 03, 05, 06) 383(6), H. Wandall (alle ÷ 00, 02, 04) 419, og øvrige løsere uforandrede. Løserpræmie er tilsendt P. Holberg Møller.

Dansk Skak Unions korrespondanceturnering

Turneringsleder: Lærer *Reinholt Nielsen*, Klokketåbergsgade 20, Slagelse. Giro 83508.

Korrespondanceturneringerne er uafbrudt løbende med grupper på hver 7 spillere. En ny gruppe startes, så snart der foreligger 7 indmeldelser til klassen. For nye deltagere gælder det, at begyndere melder sig til IV klasse, mere øvede spillere til III klasse, stærkere spillere til II klasse, medens nuværende og tidligere deltagere rykker en klasse op, hvis de har vundet 4½ points, og en klasse ned, hvis der kun opnås 1½ points eller derunder. Hvis en spiller melder sig til en ny gruppe, inden den pågældende har færdigspillet påbegyndte grupper, må det godtgøres, at den pågældende

i hver ikke færdigspillet gruppe har mindst 2 points.

Indskudet er 8,00 kr. til II, III og IV klasse, 10,00 kr. til I klasse og 12,50 kr. til mesterklassen. Det indsendes til turneringslederen ved tilmeldelsen, der lettest foretages på indbetalingskortets kupon.

Afsluttede partier

Landsholdsklassen 1947: K. V. Christensen vundet over A. Arentoft.

Landsholdsklassen 1948. Poul Larsen vundet over Henrik Hansen.

Mesterklassen, gruppe 61: 1-3 (1 remis mod 3). — 63: 7/4 (7 vundet over 4). — 64: 4-7, 3/4, 3/1, 4/6. — 65: 2/3. — 66: 5 opgiver alle partier, 2/1, 2/4. — 67: 1/6, 1-3, 6/3, 7/1. — 68: 2/7, 5/3. — 69: 3/7.

I klasse, gruppe 117: 7/6, 1/7. — 119: 4/5, 6/2, 2/1. — 123: 6/3. — 124: 5/3, 3-6 rettes til 6/3. — 125: 4/1, 1-6, 2/1, 5/1, 7/1, 3/6, 2/3, 4/2. — 126: 3-6, 2-3, 7/1, 1/3. — 127: 4-7, 4/5, 6/7. — 128: 3/2, 3/7. — 129: 3/6, 5/1. — 130: 5/6, 1-4, 5/4, 1/7, 2/6, 2/4, 3-5. — 132: 2/3. — 136: 4/6.

II klasse, gruppe 204: 3-5. — 206: 3/7. — 207: 5/1. — 208: 5-7, 7/2. — 209: 6/5, 2/4, 2/1, 2-7. — 211: 5/4. — 213: 6/4, 4/7. — 214: 3/1, 6/1, 5/7, 6/4. — 217: 1/5, 7/3. — 218: 5/2, 3/1, 5/6. — 219: 1/5, 3/2. — 220: 6/4. — 221: 5/6, 5/3, 6/1, 2/6, 5/1, 2/1, 7/4. — 222: 2/1, 6/5, 3-6, 2/4, 1-3. — 223: 3/6. — 225: 7/4, 5/4, 6/5, 6/4, 1/7. — 226: 1/5, 4/7, 2 svarer ikke og taber alle partierne. — 228: 1/5, 7/1, 4/1. — 229: 5/2, 6 er udtrådt og taber alle partierne. — 230: 2/3, 5/3. — 231: 3/6, 4/6.

III klasse, gruppe 260: 5/6. — 263: 2/5. — 269: 2/7. — 274: 1/7, 1/2, 1/3. — 275: 1-2, 3/7, 3-4. — 276: 3/5, 3-4, 3/2, 6-7, 3/1. — 277: 7/5, 7/1, 1/3. — 278: 2/1, 2/5, 7/3. — 279: 5/4, 3/6, 3/4, 5/6, 5/7, 3/5, 3/7. — 280: 4-6, 1/4, 1/7, 5/1, 1-2. — 281: 6/1, 7/3, 1/2, 1/4. — 282: 2-7, 1/7, 1-2, 2/6, 7/5. — 283: 2-7, 2/5, 5/3, 5/1, 7/1, 2/1, 6/1. — 284: 5/6, 1/7. — 286: 1/4, 2/6. — 287: 4/3, 4/6, 1-4. — 288: 7 har opgivet alle partierne. — 289: 1/6, 1/3, 5/7, 5/6, 6/4. — 290: 2/6, 2/7, 4/7, 1/7, 7/4, 7/5, 6-7. — 291: 5/6. — 292: 4/5, 3/5. — 294: 2/5. — 296: 6/5, 1/5, 7/5. 297: 6/1, 4 opgiver alle partierne. — 298: 2-5, 5/3, 5-6, 7/5. — 300: 3/5, 3/1. — 302: 4/1. — 307: 3/4. — 308: 1/2.

IV klasse, gruppe 130: 6-7. — 138: 2/1, 4/1, 5/1. — 140: 2/3. — 147: 1/5, 4/3, 1/6, 6/2, 7/1. — 148: 1/4, 6/4. — 149: 7/4, 6/5, 6/1. — 150: 4-7. — 151: 2-4. — 152: 7/3, 7/5, 6/5. — 153: 1/6, 5/1, 7/1, 3/1, 2/1. — 154: 7/6. — 155: 3/7, 4/1. — 156: 5/1, 3/1. — 157: 2/5, 2/3, 2/4, 4/7, 2/1, 6/2. — 159: 5/6, 5/2. — 160: 3/7, 1/3, 1/5. — 161: 1-5, 1/6, 3/6, 4/6, 5/6, 7/6, 2 og 6 får 0 i indbyrdes parti. — 162: 5-6, 4/3, 5/7, 4/1, 6/2, 5/2. — 163: 5/3, 4/1, 7/3, 1/3. — 164: 1/2, 1/4, 6/1, 4/7, 4/5. — 165: 6/1, 6/3, 2/4, 5/7, 7/3. — 166: 3/7, 3/5, 1/4, 1/6, 1/7, 2/7, 5 ctr. 7 får 0. — 167: 2/5, 5/1, 5/4. — 168: 5/7. — 170: 6/3, 2/3, 5/4, 2/5. — 171: 6/3. — 172: 2/7, 6/7, 3-6. — 173: 2/1, 4/6, 1/3.

Rapporterne

I den sidste tid er enkelte spillere begyndt at simplificere meddelelsen om afsluttede partier ved at undlade indsendelsen af partiafskrift. Det går ikke! I reglementets § 13 med-

deles det, at partiafskriften skal vedlægges. Helt galt er det kun at sende et brevkort, hvorpå der blot er skrevet f. eks. 4/6. Numrene kan være rigtige, men da det hænder, at der byttes om på numrene, så er det ganske nødvendigt, at også navnene på de to spillere er anført.

Afsluttede grupper

I 117:	Pts.	Pr.
1. Johan Damgård, Ribe	1	
2. H. M. Hansen, Trunderup	5½	1. 29,75
3. R. Christiansen, Fr.havn	2½	
4. H. Knudsen, København	3	3. 8,50
5. K. A. Jørgensen, København	4½	2. 21,25
6. Wiggo Hansen, Aunslev	2½	
7. J. Jørgensen, Bred	2	

I 123:	Pts.	Pr.
1. Winstrøm-Olsen, København	4	3. 15,30
2. G. Jørgensen, Glamsbjerg	5	1-2. 22,10
3. Sv. Sørensen, Horsens	2	
4. H. Rye, Frederikshavn	0	
5. J. Jørgensen, Bred	3	
6. Axel Wickman, Valby	5	1-2. 22,10
7. Kjær Rasmussen, Auning	2	

II 204:	Pts.	Pr.
1. Rob. Falborg, København	1	
2. Bernh. Sørensen, Snesere	4	3. 11,70
3. L. C. Larsen, Smedebæk	3½	
4. Peter Paulsen, Agerskov	5	1-2. 16,90
5. Karl Jakobsen, Stubskoven	5	1-2. 16,90
6. A. Burneister, Vojens	½	
7. P. Rasmussen, København	2	

III 263:	Pts.	Pr.
1. Kr. Mikkelsen, Vinderup	4	2-3. 13,95
2. Aage Madsen, Østbirk	4½	1. 17,60
3. Stig Andersen, København	2	
4. Karl Nielsen, Keldbylille	2	
5. Einar Sørensen, Ryå	1½	
6. Bjørn Carstensen, Gentofte	3	
7. Fichtner-Jensen, Fredensb.	4	2-3. 13,95

IV 115:	Pts.	Pr.
1. Bent Odgård, Husby	6	1. 22,10
2. Christoffersen, Vallensbæk	0	
3. Kaj Nielsen, Fredensborg	4	2-3. 11,70
4. Sv. Frandsen, Arnborg	2	+ 1 h.
5. N. Johnsen, Toftlund	3	+ 1 h.
6. Carl Esbjerg, Dianalund	1	
7. K. Larsson, Ll. Tämby	4	2-3. 11,70

IV 130:	Pts.	Pr.
1. Poul Larsen, Sdr. Nærå	2½	
2. Halvor Bloch, Gudum	0	
3. Aage Hansen, Vejle	5	1-2. 15,95
4. H. E. Hansen, Kærbyholm	5	1-2. 15,95
5. K. Vedel-Petersen, Kbhvn.	4½	3. 13,60
6. J. P. Pedersen, Vandborg	2½	
7. Axel Ravn, Herslev	1½	

Turneringslederens adresse er ændret til: Klokkestøbergade 20, Slagelse.

En spiller udtræder

Ikke så få spillere har bedt mig påtale her i Skakbladet, at der er for mange, der udtræder uden såkaldt gyldig eller tvingende grund, men da det ikke er så godt at skælde ud på dem, der bliver tilbage, så vil jeg indskrænke mig til at meddele, at depositum i fremtiden vil blive afkrævet de pågældende spillere, før de atter kan få tilladelse til at starte i en ny gruppe. I reglementet er det fastsat, at beløbet er 10,00 kr., og at det tilbagebetales efter fuldført turnering.

Alvorlig sygdom vil altid være gyldig grund, men derimod er begrebet „mangel på tid“ en uklar foreteelse, som jeg må tage stilling til i hvert enkelt tilfælde. I det store og hele tror jeg, at de allerfleste afbrydelser af spillet kunne undgås, hvis de pågældende spillere havde den rette kærlighed til spillet og forståelsen af, at modstanderne ikke kan være tjent med, at man forlader valpladsen, før kampen er forbi, rent bortset fra, at det er topmålet af uholdighed at forsvinde uden et ord til modstandere og turneringsleder.

Heldigvis kan det konstateres, at hovedparten af de spillere, der har øjeblikkelige vanskeligheder ved at forsætte spillet, i stedet for at udtræde meddeler, at de ønsker at holde ferie i indtil 30 dage. Det fortjener således at blive fremhævet, at en spiller for kort tid siden ved en god vens assistance udbad sig en måneds ferie, fordi han havde brækket den ene arm og fingre på den anden. Her var der ikke tale om at udtræde, selv om grunden var nok så gyldig.

Endelig må jeg gøre opmærksom på, at partierne ikke givetvis er vundet, fordi modstanderen er udtrådt. Reglementet siger herom: „Udtræder en deltager, skal modspilleren indsende partiet — med diagram over slutningen — til turneringslederen til bedømmelse“.

Et kedeligt fænomen er den spiller, der i tavshed lader jerntæppet gå ned. Han er ikke værd at ofre mange ord på, selv om jeg må indrømme, at de velsignelser, modstanderne i deres berettigede harme lyser over ham, afgjort ikke er kedelige!

Rørt brik

Det hænder jævnligt, at korrespondance-spillere spørger, om ikke regelen „Rørt brik skal flyttes“ gælder i korrespondanceskak. —

Spørgsmålet rejser sig, når en spiller har taget et ugorligt træk og efter returneringen af kortet flytter en hel ny brik. Kan det være tilladt? Det er det, for når et træk er ugorligt, bliver det ifølge reglementet kasseret uden anden straffebestemmelse, end at de spildte dage skal tilregnes afsenderen af det ugorlige træk som forbrugt betænkningstid. „Rørt brik skal flyttes“ gælder derfor ikke i korrespondanceskak.

Det korteste korrespondanceparti

For år tilbage skrev en spiller i Skakbladet, at mesterspillerne i korrespondanceskak som regel i det uendelige kæmpede om „skyggen af en bonde“. At det ikke er tilfældet i alle partier, har dr. E. Dyckhoff i sin nye bog „Fernschach-Kurzschlüsse“ givet et klart bevis for. Bogen er en fin samling af korrespondancepartier, der er afsluttet ved senest det 15. træk. Det korteste parti er spillet i Holland i 1930 mellem A. M. Warren (hvid) og dr. J. Selman (sort).

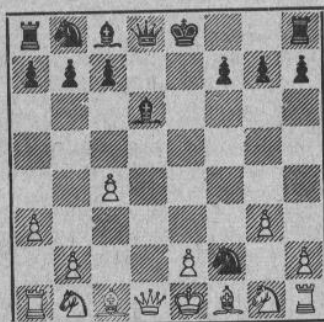
Fajarowicz forsvar.

1.	4244	7866
2.	3234	5755
3.	4455	6654
Fajarowicz	træk!	
4.	1213	4746
5.	5546	6846
6.	7273?	

Hvid så ikke den forstærkede trusel, ellers havde han spillet 2133.

6. 5462!!

Hvid opgav, da dronningen tabes efter 7. 5162, 4673.

Slutstilling.

Meddelelser

Mesterskabet for Sønderjylland

afholdtes i januar og februar og vandtes af J. Nørby, Toftlund, foran Chr. Kornbeck, Sønderborg, og A. Andresen, Haderslev, der delte anden- og trediepræmien.

A-klassen er endnu ikke afsluttet. I b-klas-

sen fik adjunkt E. Johansen, Åbenrå, og barber O. Riemer jun., Løjt, ligestilling på førstepladsen. I c-klassen var der to afdelinger, hvoraf den første vandtes af H. P. Lange, Agerå, den anden af fabrikant L. Laursen, Åbenrå.

Til klubberne!

Når en klub vælger ny formand, og ligeledes når der vælges ny kasserer, bedes formanden for den hovedkreds, hvorunder pågældende klub hører, straks underrettet om de skete ændringer.

Oppenlænder vandt mesterskabet for Ålborg amt

Det individuelle mesterskab for Ålborg amt sluttede med en smuk sejr for Arne Oppenlænder, Ålborg skakforening, der vandt samtlige 6 runder. De første placeringer i mesterklassen blev iøvrigt: 2. præmie Joh. Wibe, Sydøstvendsskaks klubb, 4 $\frac{1}{2}$ p.; 3. præmie Henning Jensen, Nørresundby skakklub, 4 p.; 4. præmie H. Wandall, Ålborg skakforening, 4 p.

1. klasse vandtes af P. Nygård fra Nørresundby skakklub med 5 p., 2. klasse af Jørgen Buus, Ålborg skakforening, med 5 $\frac{1}{2}$ p., 3. klasses a-gruppe af Kronholm, Gjøel skakklub, med 5 p., og b-gruppen af Poul Rye Christensen, Ålborg skakforening, med fulde 6 p.

Der var ialt 106 deltagere i turneringen, der afvikledes gnidningsløst under Boghølder Chr. Christensens rutinerede ledelse. Kampen afsluttedes på Cafe Langelinie i Ålborg, hvor amtskredsformanden, politibetjent Tage Larsen, foretog præmieuddelingen.

I Grindsted

er afsluttet en enkeltmandsturnering for byen og omegnen med ialt 24 deltagere. Den øverste klasse vandtes af Offer Poulsen, Hejnsvej 1 2. og 3. klasse vandt henholdsvis A. M. Pedersen og Peter Petersen, begge Grindsted.

Svendborg skakklub

har holdt sin årlige generalforsamling i Borgerforeningen. Af formandens, Poul Rasmussens, beretning fremgik, at medlemstallet var steget med 12 til 51. Klubben har i 1948 for 3. gang i træk vandt amtskredskampen; af medlemmernes resultater nævntes bl.a. klubmesterskabet (K. Lykke), bymesterskabet (Arthur Madsen) og amtsmesterskabet (Erik Christensen).

Efter nogen diskussion om anskaffelse af en ny vandrepæmie, der skal tilfalde klubmesteren, enedes man om at lade præmien bestå af en sølvpokal, der kan vindes til ejendom med 3 sejre i træk eller 5 sejre ialt.

Kassereren, Sv. Henningsen, fremlagde regnskabet. Beretning og regnskab godkendtes enstemmigt.

Bestyrelsesvalgene var genvalg, og Poul Rasmussen, der nu har bestridt formandshvervet i 10 år, fik i den anledning overrakt en blomsterdekoration.

Nye skakrubrikker

I „Svendborg Amtstidende“ er åbnet en ny skakrubrik, som redigeres fra Svendborg skakklub af Erik Christensen.

Efter lettelsen i papirsituationen bringer „Jyllandsposten“ nu igen en skakspalte, som kommer i søndagsnummeret.

En enkeltmandsturnering i Brørup

med 46 deltagere fra klubberne i Vejen, Holsted, Bække, Rødding, Gesten, Bramminge og Brørup er vundet af G. E. Pedersen, Vejen, som samtidig blev indehaver af en af Bagermester E. Røen i 1948 udsat vandrepokal. 1. kl. vandtes af E. Røen, 2. kl. af Niels Christensen, Brørup, og 3. kl. af H. Vestergård, Bramminge.

Mesterskabet for Viborg amt

afsluttedes den 16. januar på Viborg afholdshotel ved et fælles kaffebord med præmieuddeling. Der deltog ialt 112 spillere fra alle dele af amtet, og Ejner Christensen, Hauge, vandt mesterklassen og selve amtsmesterskabet. Nr. 1 i a-klassen blev P. Christensen, Hauge, og i de næste tre klasser, som alle var delt i to grupper, sejrede henholdsvis Marius Pedersen, Gedsted (ba), A. Jensen, Skive (bb), Esper Jensen, Viborg (ca), H. Bak Hansen, Ulstrup (cb), H. Pedersen, Rindsholm (da), og J. Jacobsen, Rindsholm (db). I c-klassen, gruppe a, opnåede Sjøning Jørgensen, Ulstrup, 2. pr.

Nyt medlem

Under 1. hovedkreds (Københavns Skak Union) er indmeldt Bagsværd skakklub med 22 medlemmer. — Formand er fuldmægtig S. Bille, Aldershvilevej 128, Bagsværd. Klubben spiller på administrationsbygningen hver onsdag. — Vi byder velkommen!

Nykøbing M. skakklub

har på en den 1. februar afholdt generalforsamling fået følgende bestyrelse: Vaskeri-ejer P. Rich. Dahl, Nygade 17 (formand), assurandør Henry Jensen, Tingvej 11 (kasserer), pantefoged G. S. Pedersen (sekretær), lærer Chr. Larsen (turneringsleder) og tømrer Chr. Brygger.

Året 1948 har givet klubben en medlemsfremgang på 22, og mødedeltagelsen i klubben har været god — ca. 85 %.

Nykøbing M. skakklub har mødeaften på conditori la Cour hver tirsdag aften.

6. hovedkreds

Hovedkredskampen i 6. hovedkreds spillede på hotel „Klostergården“ i Århus den 20. februar. Århus skakklub vandt a-rækken med 5 $\frac{1}{2}$ p., d-rækken med 5 p. og e-rækken med 4 $\frac{1}{2}$ p. I b-rækken skal der være omkamp mellem „Aros“, Århus, og Møldrup. C-rækken vandtes af KFUM's skakklub, Århus.

Ormslev og omegns skakklub

spillede den 12. januar mod klubben i Høring med 13 deltagere og vandt så klart som 10—3.

Den nyilmeldte klub i Hammer

i Præstø amt spiller hver onsdag aften i forsamlingshuset.

På Ærø

er i løbet af det sidste år oprettet fire skakklubber, nemlig Søby, Skovby-Leby, Midtærø og Marstal, som hver stiller 15 spillere til en påbegyndt turnering om klubbesterskabet. Samtidig er påbegyndt en enkeltmandsturnering, hvori to af de stærkeste spillere fra hver klub konkurrerer. Alle møder alle i denne turnering, og vinderen får titlen „Ærømester“.

Gamle årgange af Skakbladet ønskes

Dr. Bruno Bassi, Luthagsesplanaden 1 A, 4, Uppsala, Sverige, er meget interesseret i Skakbladets årgange til og med 1924, endvidere årgangene 1926—28, 1930—32 og 1939—40.

Hvis nogen har disse årgange og kunne tænke sig at skille sig af med dem — dr. Bassi er selvfølgelig indforstået med at betale for dem — bedes tilbudet sendt til ovennævnte adresse.

Hængepartierne fra

„Midtjydsk pokalturnering“

i Nørresundby i efteråret er nu bedømt således, at Viborg og Ålborg skakforening får en indbyrdes remis i a-rækken, medens Nørre-

sundby i b-rækken vinder over Århus skakklub i et vanskeligt dronningsslutspil, der sikkert har været anledning til den sene afgørelse.

I b-rækken kommer Nørresundby herefter til at stå a points med Viborg (hver 8 p. af 10), og i henhold til lodtrækningen, som foretoges allerede på spilledagen, er Nørresundby vinder af pokalen for indeværende år.

En turnering for Struer og omegn

er vundet af L. Laursen, Holstebro, med 4½ p. af 5 partier foran Sigfred From, Nr. Nissum med 3 p. B-klassen vandtes af S. Holm, Nr. Nissum, og c-klassens grupper af Frits Hansen, Hjern, og H. Ingemann, Vejrum. — Der var ialt 58 deltagere.

Kolding skakklub

holdt onsdag den 9. februar ordinær generalforsamling. Formanden, Fogh Nielsen, bød velkommen, og efter at E. Glargaard havde overtaget dirigenthvervet, aflagde formanden en udførlig beretning, bl. a. omtalte han d-spillerens smukke resultat ved amtskredsstævnet, hvor de var blevet amtsmestre ved at opnå 5 points af 6 mulige.

Kassereren fremlagde det reviderede regnskab, der viste god økonomisk fremgang. Et forslag om kvartalsvis opkrævning af kontingentet i stedet for månedlig vedtoges enstemmigt.

Til bestyrelsen genvalgtes kassereren, Børge Thomsen, og E. Glargaard med akklamation, og nyvalgt blev J. P. Petersen.

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition samt på postkontorerne i Danmark, Norge og Sverige à kr. 5,00 pr. år, øvrige udland kr. 6,00 pr. år. Enkelte numre fås i ekspeditionen à kr. 0,50.

Dansk Skak Union: Formand: Trafikkontrolør F. K. Villumsen, Østergade 18, Næstved. Tlf. 895.

Kasserer: Kasserer A. Buusmann, Jansvej 56, København S. Tlf. Amager 2852.

Sekretær og propagandaleder: Førstelærer V. Lisner, Tybjerglille pr. Herlufmagle. Tlf. Tybjerg 63.

Korrespondanceturneringens leder: Lærer Reinholt Nielsen, Klokkestøbergade 20, Slagelse.

Redaktion: Ledende redaktør og redaktør for partiafd.: Bjørn Nielsen, Vestergade 12, Herning. Opgaveafdelingen: P. Rasch Nielsen, Damhusboulevard 37, København Valby, og O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 a¹, Vanløse.

Skakbladets ekspedition: Jansvej 56, København S. Tlf. Amager 2852.

Dansk Skak Union's emblem i sølv

med knap kr. 2,50 pr. stk.
+ porto
mod indbetaling på giro
20801 eller ved indsendelse
af frimærker.

Skakbladets ekspedition
Jansvej 56, København S.

FIDE's regler

kr. 1,00 pr. stk. + porto
mod indbetaling på giro 20801 eller
ved indsendelse af frimærker.

Skakbladets ekspedition

Jansvej 56, København S.

Alleveret til postvæsenet den 28. februar 1949.

A. Backhausens bogtrykkeri, Horsens.

Nyheder!

Heiestad, Sigurd: Sjakk Kavalkade (norsk), 222 tætrykte sider, mange partier, rigt illustreret	9,45
Ingram: The Cream of Tournament Chess (engelsk), 50 partier.....	3,00
Hastings Chess Tournament 1948—49 (engelsk), 50 partier (først i marts).....	1,80
Alekhine: Legado (spansk), ialt 87 partier, deriblandt alle partierne fra verdensmesterskabet mod Euwe 1937, matchen Reschevsky—Kashdan, Alekhines turneringstabeller og meget mere	indb. 28,00
Gligoric: Poluslavenska Odrbrana (jugoslavisk), 104 sider åbningsteori i varianten: 1. d4, d5 2. c4, c6 3. Sc3, c6. Sproget volder ingen vanskeligheder, da notationen er lig vor notation	6,75
Gligoric: Slavenska Odrbrana (jugoslavisk), 142 sider, Slavisk åbning.....	8,50
Reinfeld: How to Play Better Chess (engelsk)	indb. 9,00
Reinfeld: Relax with Chess and win in 20 moves (engelsk).....	indb. 12,00
Richter: Die moderne Schach-Partie (tysk), dette er Kurt Richters nyeste bog... indb.	12,00

Bjørn Nielsen: Kan De kombinere?

får stadig fine anmeldelser, f. eks. i „Hjemmets Søndag“ af 16. januar 1949: „... Han (Bjørn Nielsen) forklarer på sin sædvanlige klare og overbevisende måde om kombinationsspillet og de forskellige former for denne spillemåde, og bogen er en hel guldgrube af partistillinger, opgaver og slutpilstudier, som læseren bør spille igennem eller løse uden anvendelse af skakbræt. Den bog kan ingen skakspiller med respekt for sig selv undvære.“

Se straks bogen hos Deres boghandler eller skriv til os efter den. Pris kr. 6,75.

Carlén: Boken om Schack,

den store svenske skakbog — også kaldet den svenske Alt om Skak — med artikler af Gustaf Collijn, Ståhlberg, Ekström, Erik Lundin, Ernst Larsson og mange andre. Fint papir, mange billeder, utrolig billig, kr. 16,00, så længe oplag haves.

Antikvarisk skaklitteratur købes til højeste priser. Vi søger bl. a. Alt om Skak og Etwe; Åbningsspillet I—XII.

Skakbrikker, hvide og røde, ulakerede, i papæske	10,00
— — — lakerede, i papæske	11,50
— — — lakerede, i træske	13,50
— — — lakerede, med filt, i træske.....	15,75
Papskakbræt, sammenfoldeligt, med tal og bogstaver, med rigtig shirting i ryggen, 45 × 45 cm, det smukke, stærke klubbræt!.....	3,75
— som ovenstående, men firdelt, fylder 23 cm sammenfoldet.....	4,50
— sammenfoldeligt, med tal og bogstaver, 42 × 42 cm.....	3,75
— — — — — 46 × 46 cm.....	2,65
— — — — — 48 × 48 cm.....	4,00
Polerede egetræsbrætter med indlagte felter, på rammen god plads til påsætning af sølvplader. Fine præmier i enhver turnering. Velegnede til vandrepæmier i mindre klubber. Brætterne vil pynte i ethvert hjem. Pris: med felterne 35 × 35 mm kr. 13,50, 40 × 40 mm kr. 15,75 og 45 × 45 mm kr. 18,00. Ægte sølvplade kr. 4,00 + 15% afgift, ialt kr. 4,60, og gravering 10 øre pr. bogstav.	
Rejseskak, eg, fylder sammenlukket 15,5 × 8 × 2,7 cm, med rigtige skakbrikker med tapper, brættet med indlagte felter	20,00
Rejseskak, plastik, 13 × 9,5 cm, med låg, med rigtige brikker med tapper.....	15,00
Lommeskak med rigtige celluloidbrikker med guldtryk.....	3,00
Turneringstavler til 8 deltagere kr. 0,15, til 12 deltagere kr. 0,20, til 16 deltagere kr. 0,25 og til 20 deltagere kr. 0,30.	
Samlemappe til Skakbladet, plads til 2 årgange, uhyre praktiske	1,75
Humoristiske postkort med skakmotiver..... pr. 2 stk.	0,35

Altid franco levering!

Gratis prisliste!

Omgående ekspedition!

DANSK SKAKFORLAG . ARNE HANSEN

Tlf. Aabybro 120

AABYBRO

Postgiro 18863